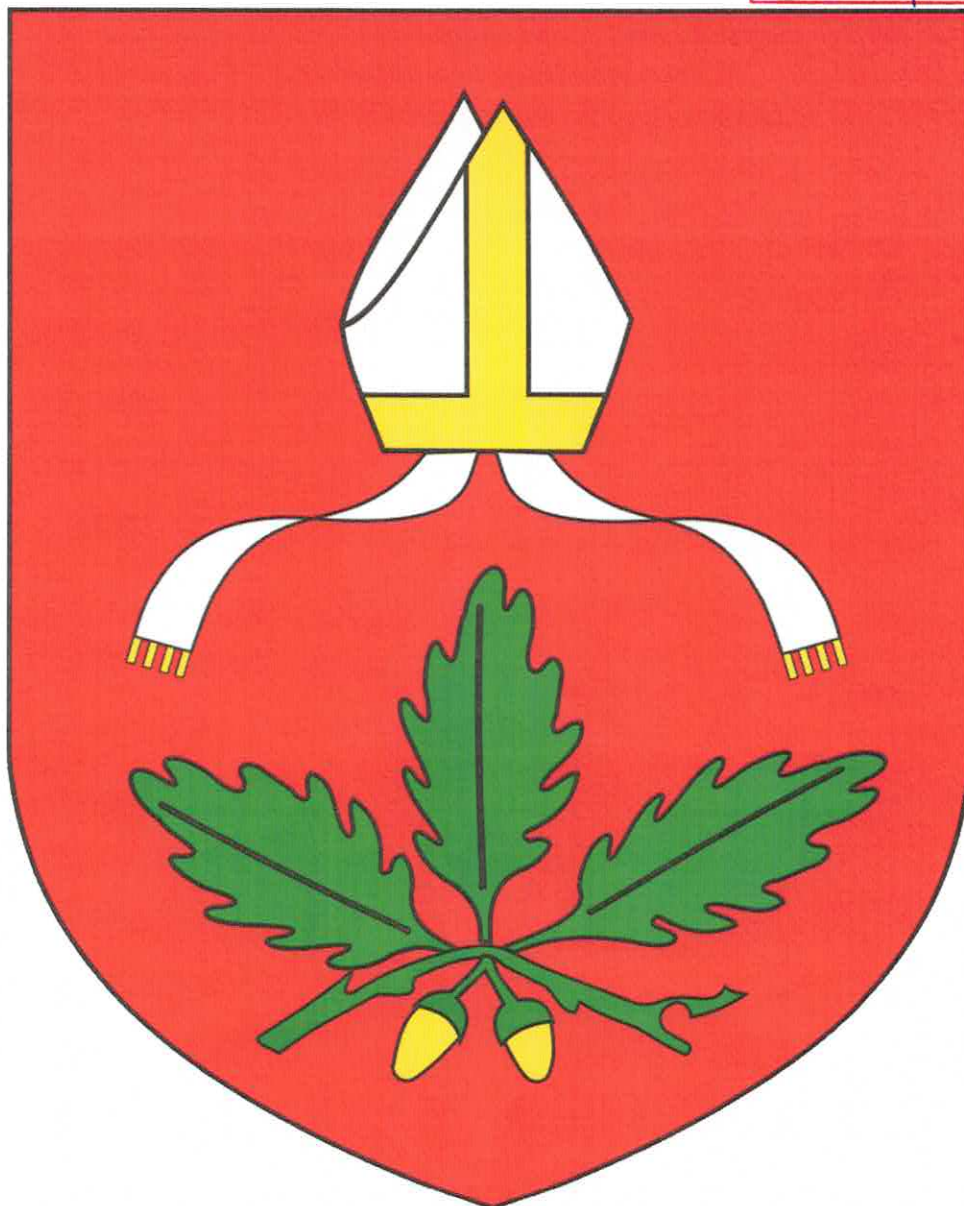

RAPORT O STANIE GMINY DĄBROWA BISKUPIA

Biuro Rady Gminy
Dąbrowa Biskupia

2019 -05- 31

Chępczyński

MAJ 2019

Spis treści

I. Charakterystyka Gminy	3
II. Strategia Rozwoju Gminy na lata 2014-2020	5
III. Informacje finansowe	10
IV. Informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Dąbrowa Biskupia	15
V. Ład przestrzenny	18
VI. Zasób mieszkaniowy Gminy Dąbrowa Biskupia	20
VII. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych	21
VIII. Środowisko	22
IX. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie Gminy	25
X. Stan Oświaty Gminy Dąbrowa Biskupia w 2018 r.	27
XI. Polityka społeczna	28
XII. Realizacja planu Środowiskowego Domu Samopomocy w Wonorzu	30
XIII. Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej	33
XIV. Gminna Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Biskupiej	35
XV. Lokalny Program Rewitalizacji	38
XVI. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii	44
XVII. Program współpracy Gminy Dąbrowa Biskupia z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego	47
XVIII. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia	49
XIX. Realizacja uchwał Rady Gminy Dąbrowa Biskupia	50
XX. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi	55

I. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Dąbrowa Biskupia leży w województwie kujawsko-pomorskim, we wschodniej części powiatu inowrocławskiego, nad Kanałem Parchańskim. Gmina położona jest na równinie północnych Kujaw i obejmuje obszar o powierzchni 147 kilometrów kwadratowych (14 744 ha). Liczba ludności wynosi niemal 5,1 tys. osób.

Na obszarze gminy utworzono 20 sołectw, łączna liczba miejscowości o charakterze wiejskim wynosi 28 wsi, z których Dąbrowa Biskupia jest największa i liczy ok. 660 mieszkańców.

Z 28 wsi wchodzących w skład gminy wszystkie posiadają sieć wodociągową, telefoniczną, a część kanalizacyjną. Opiekę zdrowotną sprawują trzy ośrodki zdrowia, natomiast w Parchaniu znajduje się Dom Pomocy Społecznej, a w Wonorzu Środowiskowy Dom Samopomocy. Na terenie gminy funkcjonują cztery szkoły podstawowe.

Gmina Dąbrowa Biskupia graniczy z 5 innymi gminami:

- Inowrocław, Gniewkowo i Kruszwica w powiecie inowrocławskim
- Aleksandrów Kujawski i Zakrzewo w powiecie aleksandrowskim.

Lokalizacja gminy Dąbrowa Biskupia

Gmina jest typowo rolniczym obszarem, gospodarstwa zajmują 10 774 ha gleb, głównie średniej i słabej jakości. Użytki rolne stanowią 69% powierzchni całkowitej, lasy i grunty leśne stanowią ok. 21,8 %. Średnia powierzchnia gospodarstwa indywidualnego to ok. 16ha, wg danych Urzędu Gminy w gminie jest ponad 800 gospodarstw indywidualnych (powyżej 1 ha). Rozwijaną specjalizacją jest warzywnictwo.

Na części gminy obejmującej lasy występuje także funkcja leśna i rekreacyjna.

Sieć drogowa jest dobrze rozwinięta i obejmuje drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne. Położenie gminy przy drodze nr 252 Inowrocław - Włocławek i przy drodze 246 Dąbrowa Biskupia - Złotniki Kujawskie, z dala od szlaków kolejowych i dużych miast, nie przyczyniło

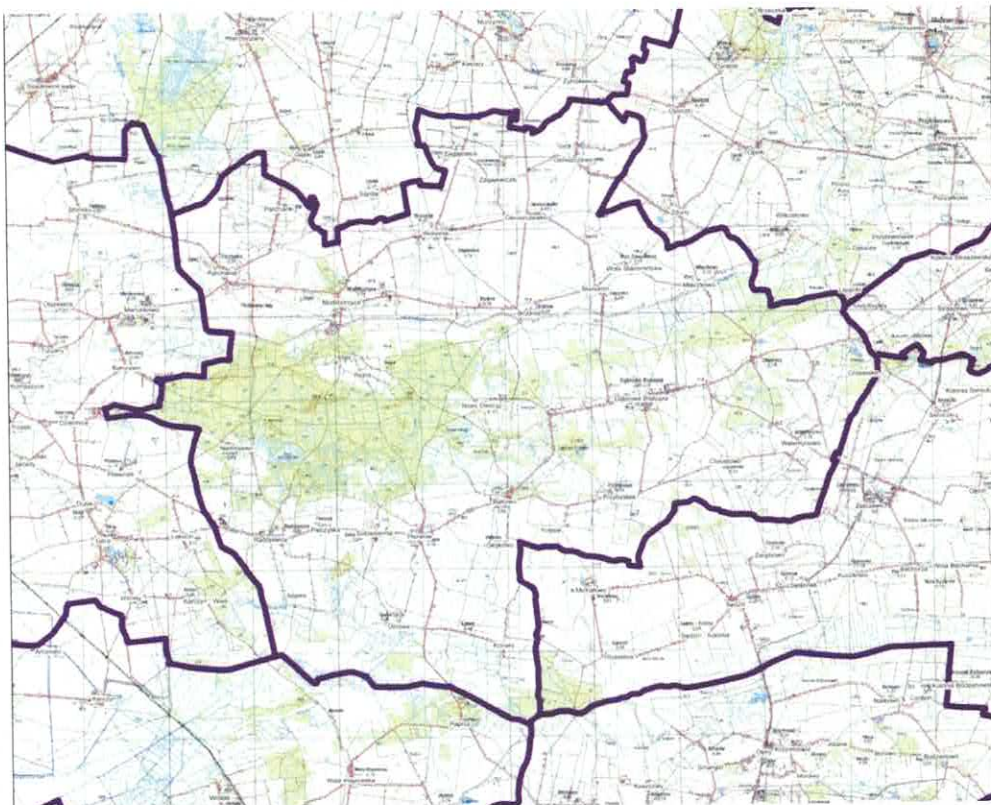
się w przeszłości do rozwoju zakładów usługowych i produkcyjnych. W 2019 roku w rejestrze REGON były zarejestrowane 193 podmioty gospodarcze.

Gmina posiada własną oczyszczalnię ścieków z siecią kanalizacyjną w Dąbrowie Biskupiej, Stanominie, Ośniszczewku, Sobiesierni, Bąkowie, Przybysławiu, Pieraniu, Woli Stanomińskiej

TERENY REKREACYJNE – W zachodniej części gminy, pośród tzw. lasów balczewskich znajdują się tereny wykorzystywane rekreacyjnie – głównie przez mieszkańców pobliskiego Inowrocławia, choć nie tylko - posiadające odpowiednią infrastrukturę w postaci wyznaczonych parkingów, ławek itp. oraz ścieżka przyrodniczo-leśna „Balczewo-Rejna”.

TERENY ŁOWIECKIE – Lasy oraz liczne bagna stanowią o atrakcyjności gminy w zakresie łowiectwa. Działa tu jedno z najstarszych w kraju kół łowieckich o niezwykle bogatej tradycji.

REZERWATY PRZYRODY - Na terenie gminy znajdują się dwa rezerwaty przyrody „Rejna” i „Balczewo”. Rezerwat w Rejnie zaliczany jest do rezerwatów leśno – stepowych. Utworzony został w 1962 roku, obejmuje obszar o pow. 5,8 ha boru sosnowego, na terenie którego występuje wiśnia karłowata, zwana popularnie wisienką stepową. Rezerwat „Balczewo” to rezerwat o powierzchni 24,40 ha utworzony w 1963 roku w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych miejsc lęgowych i żerowisk ptaków błotnych i wodnych.

Mapa gminy Dąbrowa Biskupia

II. STRATEGIA ROZWOJU GMINY NA LATA 2014-2020

Strategia rozwoju gminy na lata 2014-2020 jest planem opisującym najważniejsze obszary aktywności samorządu gminy, pozwalającym na prowadzenie polityki rozwoju w oparciu o rozpoznane potrzeby społeczności i zidentyfikowane zasoby oraz uwzględniającym warunki funkcjonowania samorządu gminy w jego otoczeniu. Dokument strategii jest także spełnieniem standardów europejskich i jako taki stanowi ważny element przygotowania i realizacji projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych. Wykorzystany był między innymi przy tworzeniu Lokalnej Strategii Rozwoju na obszarze Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania "Czarnoziem na Soli".

Misja samorządu Gminy Dąbrowa Biskupia

GINA DĄBROWA BISKUPIA - BEZPIECZEŃSTWO, STABILNOŚĆ I ROZWÓJ W ZINTEGROWANEJ I AKTYWNEJ SPOŁECZNOŚCI

Cel strategiczny I: Zintegrowana i aktywna społeczność Gminy Dąbrowa Biskupia

Cele operacyjne:

1. Wsparcie liderów

Działania:

- a) Promowanie znaczenia sołtysa jako naturalnego lidera społeczności wsi i wzmocnienie jego pozycji; aktywizacja członków rad sołeckich wspierających i uzupełniających działania sołtysa. Działania te szczególnie są uwidocznione w realizacji funduszu sołeckiego. Wsparciem w tym zakresie ze strony Gminy jest przydzielenie każdemu sołectwu opiekuna sołectwa czyli urzędnika służącego radą i pomocą w sprawach wiejskich.
- b) Identyfikacja potencjalnych liderów oraz wsparcie instytucjonalne dla liderów i ich inicjatyw. Działania te są realizowane poprzez ogłaszanie konkursów na podstawie ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie, w których mogą brać udział lokalne stowarzyszenia. Uzyskane w ten sposób fundusze przeznaczają na realizację zadań Gminy w ramach swojej działalności statutowej. Wsparcia w tym zakresie udziela Koordynator ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi, który również pomaga grupom inicjatywnym tworzącym nowe stowarzyszenia.

2. Zwiększenie aktywności społecznej środowisk wiejskich

Działania:

- a) Lepsze wykorzystanie istniejącej i modernizowanej bazy technicznej. Wsparciem w tym zakresie ze strony Gminy są remonty świetlic, dbanie o place zabaw i boiska.
- b) Systemowe angażowanie aktywnych obywateli i włączanie społeczności lokalnych lub aktywnych grup społecznych (stowarzyszeń, sołtysów, rad sołeckich, grup nieformalnych) w projekty i działania organizowane na poziomie gminy np. poprzez

udział w imprezach gminnych (Brokułowo – Cebulowy Festiwal Smaku, Gminne Święto Plonów).

- c) Wsparcie inicjatyw pojawiających się w różnych środowiskach (grupy seniorskie, kobiece, młodzieżowe itp.) - pomoc w organizacji grup zainteresowań w celu ich wzmocnienia organizacyjnego (Uniwersytet Trzeciego Wieku, Stowarzyszenia).

3.Integracja i poprawa komunikacji społecznej

Działania:

- a) Systematyczny, szeroki i bardziej dostępny przepływ informacji na temat życia społeczności gminy - informowanie o sukcesach pojedynczych mieszkańców i grup (liderzy, sołtysi, uczniowie, przedsiębiorcy, kluby sportowe, organizacje społeczne itd.) poprzez stronę internetową www.dabrowabiskupia.pl, lokalny kwartalnik Dąbrowianin oraz Tygodnik Informacyjny Powiatu, Miast i Gmin.
- b) Wykorzystanie nowoczesnych narzędzi multimedialnych i informatycznych do komunikacji wewnętrznej w gminie (strony internetowe sołectw, komunikacja za pomocą SMS itp.).
- c) Promocja lokalnych osiągnięć i wyróżniających się mieszkańców poza gminą poprzez udział w imprezach takich jak dożynki, festyny, przeglądy organizowane przez inne instytucje (powiat, województwo, LGD, ODR itd.).
- d) Integracja społeczności gminy poprzez cykliczne organizowanie spotkań ludzi z różnych wsi i środowisk, umożliwiających wzajemne poznanie się (różnego rodzaju konkursy, rekreacyjna rywalizacja środowisk „integracja przez rywalizację” np. Brokułowo – Cebulowy Festiwal Smaku).
- e) Współpraca i wsparcie lokalnej prasy i innych mediów skierowanych do społeczności lokalnych informujących o życiu i problemach mieszkańców obszarów wiejskich. Współpraca z Gazetą Pomorską w tym zakresie.

Cel strategiczny II: lepsza dostępność kultury, edukacji i sportu cele operacyjne:

1. Szybki internet dla każdego

Działania:

- a) Poprawa dostępu do szerokopasmowego Internetu. W ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa została stworzona Ogólnopolska Sieć Edukacyjna zaopatrująca w światłowód wszystkie szkoły na terenie Gminy. Istnieje także możliwość przyłączenia się indywidualnych odbiorców sieci światłowodowej.
- b) Udostępnienie mieszkańcom możliwości wykorzystania narzędzi informatycznych poprzez szkolenia z zakresu stosowania nowoczesnych technologii w życiu codziennym, pracy i rozwoju swoich zainteresowań.

Cel ten jest realizowany przez organizację zajęć informatycznych w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz dostęp do sieci w Gminnej Bibliotece Publicznej w ramach programu Ikonka.

- c) Rozszerzenie zakresu stosowania nowoczesnych technologii informatycznych w pracy samorządu (e-urząd, wyposażenie radnych w tablety, powiadomienie poprzez SMS-y itp.).

2. Szerszy dostęp do kultury

Działania:

- a) Zwiększenie udziału mieszkańców w kulturze popularnej i zapewnienie możliwości korzystania z kultury wysokiej - zapraszanie artystów na występy na terenie gminy i organizowanie wyjazdów do instytucji kultury poza gminą.
- b) Promocja szerokiego udziału w kulturze poprzez zaszczepienie potrzeb kulturalnych (w tym przede wszystkim kształtowanie potrzeb kulturalnych wśród młodzieży), a także organizowanie imprez promujących kulturę poprzez właściwe animowanie imprez gminnych i sołeckich.
- c) Wspieranie aktywności kulturalnej mieszkańców (w tym wsparcie kultury seniorów, dzieci i młodzieży) - organizowanie warsztatów, spotkań i innych form rozwijających zainteresowania i talenty mieszkańców (np. warsztaty rękodzielnicze, kulinarne, taneczne) oraz sprzyjających integracji społeczności.

3. Aktywizacja sportowa i rekreacyjna mieszkańców

Działania:

- a) Wsparcie zorganizowanej aktywności sportowej w ramach Programu Szkolnego Klubu Sportowego i Umiem Pływać (programy ministerialne) oraz Ludowego Zespołu Sportowego.
- b) Włączanie mieszkańców do uczestnictwa w prostych formach aktywności fizycznej poprzez organizację różnego rodzaju turniejów promujących zdrowy i aktywny tryb życia poprzez organizację turnieju piłki nożnej i tenisa stołowego.
- c) Organizacja ogólnie dostępnych zajęć aktywności ruchowej, promujących nowe, atrakcyjne dyscypliny sportu masowego (np. zumba, aerobic).
- d) Stworzenie warunków dla upowszechniania rekreacyjnego uprawiania sportu poprzez poprawę warunków technicznych i wyposażenia przestrzeni publicznej dla aktywności ruchowej (siłownie plenerowe, boiska sportowe, place zabaw itp.).

4. Zapewnienie warunków dla wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży

Działania:

- a) Sukcesywna modernizacja warunków technicznych i organizacyjnych sprzyjających rozwojowi nowoczesnej edukacji na poziomie podstawowym. Termomodernizacja

Szkoły Podstawowej w Dąbrowie Biskupiej, rozbudowa Szkoły Podstawowej w Parchaniu.

- b) Podjęcie działań organizacyjnych dla poprawy dostępu do wychowania przedszkolnego na terenie gminy. Przygotowanie i złożenie projektów o dofinansowanie na modernizację oraz prowadzenie przedszkola.
- c) Działania na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych i zawodowych młodzieży wiejskiej - organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży szkolnej, promowanie pozytywnych wzorców w zakresie wyboru ścieżki edukacyjnej i kariery zawodowej (doradztwo zawodowe, pomoc w rozwijaniu indywidualnych talentów artystycznych, technicznych, naukowych itd.).

Cel strategiczny III: lepsze warunki życia i pracy

Cele operacyjne:

1. Poprawa dostępności komunikacyjnej

Działania:

- a) Poprawa stanu dróg lokalnych zapewniających dostępność komunikacyjną na terenie całej gminy, zarówno w zakresie dojazdu do osiedli mieszkaniowych jak i do terenów i obiektów o charakterze gospodarczym.
- b) Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego na terenie gminy – rozwój infrastruktury drogowej poprzez przebudowę drogi gminnej Dąbrowa Biskupia –Rejna na odcinku Nowego Dworu, remonty pozostałych dróg gminnych oraz budowę chodnika w Mleczkowie przy Świetlicy.

2. Rozwój gospodarczy, zmniejszenie bezrobocia i ograniczenie wykluczenia społecznego

Działania:

- a) Planowanie przestrzenne sprzyjające rozwojowi przedsiębiorczości mieszkańców i lokalizowaniu inwestycji gospodarczych przez podmioty spoza gminy. Uchwalony został miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który określa przeznaczenie znacznej części terenu będącego własnością Gminy Dąbrowa Biskupia jak i innych podmiotów, jako tereny zabudowy usługowej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług.
- b) Promocja walorów inwestycyjnych gminy wśród potencjalnych inwestorów.

W związku z realizacją projektu „E-urzędy przyjazne interesantom w powiecie inowrocławskim” w 2018 r. został uruchomiony portal internetowy dla potencjalnych inwestorów pod adresem <https://dabrowabiskupia.zainwestujwgmiecie.pl>, który służy do publikacji przez Gminę ofert dot. sprzedaży nieruchomości przeznaczonych pod inwestycje.

- c) Ograniczenie wykluczenia społecznego poprzez wsparcie socjalne i promocję aktywnych form działań na rynku pracy (wsparcie dla rozwoju ekonomii społecznej). Organizowanie przy współudziale Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu robót publicznych, prac interwencyjnych oraz starzy. Realizacja projektu Aktywizacja Społeczna i zawodowa mieszkańców Gminy Dąbrowa Biskupia. „Aktywizacja to przyszłość”.

3. Rozwój infrastruktury technicznej

Działania:

- a) Działania na rzecz uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej poprzez rozbudowę sieci wodociągowej w m. Niemojewo i kanalizacyjnej w Dąbrowie Biskupiej oraz wsparcie budowy oczyszczalni przydomowych.
- b) Poprawa stanu obiektów gminnych - termomodernizacja szkół i budynków użyteczności publicznej. W 2018 r. dokonano termomodernizacji budynku Szkoły Podstawowej w Dąbrowie Biskupiej oraz pojęto działania w celu termomodernizacji budynku Szkoły Podstawowej w Pieraniu oraz budynku Urzędu Gminy.

III. INFORMACJE FINANSOWE

I. Stan finansów Gminy Dąbrowa Biskupia

1. udział dochodów własnych w dochodach ogółem – 22,81%
2. udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem – 20,19%
3. zadłużenie ogółem – 4 756 280,91 zł, tj. 17,57 % dochodów wykonanych
4. poziom wolnych środków w 2018 r. – 553 192,44 zł, w tym:
  - obsługa długu – 403 312,00zł
  - poziom wolnych środków po odliczeniu obsługi zadłużenia – 149 880,44 zł

II. Wykonanie budżetu Gminy Dąbrowa Biskupia

1. Wykonanie dochodów ogółem – 27 072 653,61 zł, tj. 100,05% planu, w tym:
  - a) dochody bieżące wykonanie 24 893 852,70 zł, co stanowi 100,16 % planu, w tym:
    - dochody własne 8 321 044,95 zł
    - subwencje 7 591 368,00 zł
    - dotacje celowe 8 981 439,75 zł
  - b) dochody majątkowe wykonanie 2 178 800,91 zł, co stanowi 98,81 % planu, w tym:
    - dotacje i środki przeznaczone na inwestycje 2 022 917,20 zł
    - dochody ze sprzedaży majątku 155 883,71 zł

2. Dynamika podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku od nieruchomości
  - dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) – 2 140 995,00 zł; wzrost w porównaniu z 2017 r. o 19,05 %, tj. o kwotę 342 598,00 zł,
  - dochody z tytułu podatku od nieruchomości – 2 585 717,52 zł, z tego podatek od nieruchomości od osób prawnych – 1 602 049,40 zł, tj. w porównaniu z 2017r. wzrost o 4,89% tj. o kwotę 78 249,02 zł.

3. Wykonanie wydatków ogółem – 28 747 569,80 zł, tj. 95,06% planu, z tego:
  - a) wydatki bieżące 22 942 620,44 zł, tj. 93,90% planu, w tym:
    - wydatki jednostek budżetowych – 14 863 588,09 zł, tj. 91,74% planu, w tym:
      - wynagrodzenia i składki od nich naliczane 8 943 690,78 zł tj. 95,80% planu
      - wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań – 5 919 897,31 zł tj. 86,21% planu
    - dotacje na zadanie bieżące– 506 051,95 zł, tj. 95,70% planu
    - świadczenia na rzecz osób fizycznych – 7 437 493,67 zł, tj. 98,50% planu
    - wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych – 65 552,34 zł, tj. 90,92% planu
    - wydatki na obsługę długu publicznego – 69 934,39 zł, tj. 87,42% planu
  - b) wydatki majątkowe 5 804 949,36 zł, tj. 99,92% planu

4. Wynik budżetu gminy za 2018 rok to deficyt w kwocie 1 674 916,19 zł przy planowanym deficycie 3 184 800,35 zł.

5. Dotacje rozwojowe na inwestycje pozyskane spoza budżetu gminy – 2 022 917,20 zł, w tym z budżetu Państwa – 1 526 800,00 zł, pozostałe środki tj. kwota 496 117,20 zł – to środki europejskie.

6. Dochody z majątku – 235 227,41 zł, z tego:

- ze sprzedaży mienia komunalnego 155 883,71 zł, w tym ze sprzedaży gruntów i lokali mieszkalnych w kwocie 152 772,90 zł i ze sprzedaży drewna z lasów gminnych w kwocie 3 110,81 zł
- z wieczystego użytkowania nieruchomości 11 631,72 zł
- wpływy z najmu i dzierżawy 67 711,98 zł

7. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych – ogółem 5 804 949,36 zł na plan 5 809 402,28 zł, tj. 99,92% planu.

Zrealizowane zadania inwestycyjne i majątkowe w 2018 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan w 2018 r.	Wykonanie w 2018 r.	% wykonanie	Wartość zadania ogółem
1	2	3	4	5	6
I.	<u>ZADANIA INWESTYCYJNE</u>				
1.	Przebudowa drogi gminnej Dziwiewa-Konary, gm. Dąbrowa Biskupia odcinek od km 0+000,00 do km 0+962,20	15 460,00	15 160,80	98,07	1 304 584,81
2.	Przebudowa drogi gminnej Dąbrowa Biskupia – Rejna na odcinku Nowego Dworu od km 0+0,00 do km 0+0,990	1 073 162,44	1 073 162,44	100,00	1 075 171,44
3.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej im. Ziemi Kujawskiej w Dąbrowie Biskupiej	1 187 735,37	1 183 582,51	99,65	1 188 947,41
4.	Termomodernizacja stropodachu Szkoły Podstawowej im. Ziemi Kujawskiej w Dąbrowie Biskupiej	165 485,90	165 485,90	100,00	165 485,90
5.	Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Parchaniu	1 557 080,10	1 557 080,10	100,00	1 592 080,10
6.	Adaptacja – zmiana sposobu użytkowania dworku na Ośrodek Pamięci Generała Władysława Sikorskiego w Parchaniu poprzez: 1) Adaptacja – zmiana sposobu użytkowania dworku na Ośrodek Pamięci Generała Władysława Sikorskiego w Parchaniu, 2) Utworzenie Ośrodka Pamięci gen. Sikorskiego w zespole dworsko-parkowym w Parchaniu, gmina Dąbrowa Biskupia	1 789 361,47	1 789 361,47	100,00	1 789 361,47
II.	<u>ZAKUPY MAJĄTKOWE:</u>				
	1. zakup strumienicy	21 117,00	21 116,14	100,00	21 116,14

III. Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2018-2030

1. Harmonogram spłat i obsługi zadłużenia na lata 2018-2030

Lata	Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek	Obsługa długu publicznego	Ogółem obsługa zadłużenia
2018	403 312,00	69 934,39	473 246,39
2019	403 280,00	120 000,00	523 280,00
2020	361 429,00	120 000,00	481 429,00
2021	606 138,87	110 000,00	716 138,87
2022	602 347,72	100 000,00	702 347,72
2023	565 027,72	90 000,00	655 027,72
2024	517 087,72	88 000,00	605 087,72
2025	517 087,72	85 000,00	602 087,72
2026	370 183,72	83 000,00	453 183,72
2027	370 183,72	80 000,00	450 183,72
2028	370 183,72	78 000,00	448 183,72
2029	227 878,00	75 000,00	302 878,00
2030	227 878,00	73 000,00	300 878,00

2. Prognoza nadwyżki operacyjnej na lata 2018-2030

Rok	Nadwyżka operacyjna brutto (dochody bieżące – wydatki bieżące)	Nadwyżka operacyjna netto (dochody bieżące - wydatki bieżące - spłata zadłużenia)
1	2	3
2018	1 951 232,26	1 547 920,26
2019	1 589 312,43	1 186 032,43

2020	1 545 167,90	1 183 738,90
2021	1 181 138,87	575 000,00
2022	1 227 347,72	625 000,00
2023	1 245 027,72	680 000,00
2024	1 077 087,72	560 000,00
2025	977 087,72	460 000,00
2026	770 183,72	400 000,00
2027	770 183,72	400 000,00
2028	720 183,72	400 000,00
2029	577 878,00	350 000,00
2030	577 878,00	350 000,00

3. Prognoza limitu zadłużenia na lata 2018-2030

Rok	Planowana kwota długu	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	Wskaźnik dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów budżetu, ustalony dla danego roku (wskaźnik jednoroczny)	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)
1	2	3	4	5	6	7
2018	4 756 280,91	1,75%	1,75%	7,78%	x	x
2019	4 735 425,91	1,93%	1,93%	5,97%	3,26%	3,89%
2020	4 373 996,91	1,75%	1,75%	5,73%	3,37%	4,00%

2021	3 767 858,04	2,81%	2,81%	4,64%	4,61%	4,61%
2022	3 165 510,32	2,79%	2,79%	4,95%	5,45%	5,45%
2023	2 600 482,60	2,60%	2,60%	4,98%	5,11%	5,11%
2024	2 083 394,88	2,35%	2,35%	4,21%	4,86%	4,86%
2025	1 566 307,16	2,29%	2,29%	3,75%	4,71%	4,71%
2026	1 196 123,44	1,68%	1,68%	2,89%	4,31%	4,31%
2027	825 939,72	1,63%	1,63%	2,82%	3,62%	3,62%
2028	455 756,00	1,58%	1,58%	2,57%	3,15%	3,15%
2029	227 878,00	1,06%	1,06%	2,06%	2,76%	2,76%
2030	0	1,04%	1,04%	2,05%	2,48%	2,48%

4. Wpływ planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych na finanse gminy.

Na lata 2019-2025 zaplanowano przedsięwzięcia z zakresu budowy infrastruktury technicznej dróg, termomodernizacji budynków oświatowych, użyteczności publicznej oraz wykonanie instalacji fotowoltaicznej jako wprowadzenie technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii, modernizacji i przebudowy oczyszczalni ścieków oraz budowy infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

Wyniki planowanych inwestycji:

- uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy,
- poprawa infrastruktury drogowej i bezpieczeństwa na drogach,
- poprawa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.

Inwestycje te w sposób pośredni wpłyną na szeroko rozumiany rozwój społeczno-gospodarczy naszej gminy, na środowisko, na rozwój regionalny i bezpieczeństwo drogowe.

Infrastruktura jest uwarunkowaniem wzrostu i rozwoju gminy.

Pewne minimalne wyposażenie infrastrukturalne jest absolutnie niezbędne do tego, by możliwe było lokalizacyjne i lokacyjne wykorzystanie jakiegoś obszaru.

Infrastruktura traktowana jest bowiem jako istotny element atrakcyjności lokalizacyjnej.

Wytwarzanie dzięki publicznym inwestycjom infrastrukturalnych nadwyżek efektów zewnętrznych zachęca do rozszerzenia aktywności sektora prywatnego.

IV. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO GMINY DĄBROWA BISKUPIA

Mienie komunalne to własność i inne prawa majątkowe należące do gminy. Ten fakt stanowi o szczególnym charakterze własności komunalnej i o potrzebie racjonalnej i odpowiedzialnej gospodarki mieniem komunalnym.

Wartość brutto całego majątku Gminy Dąbrowa Biskupia w wartościach księgowych wynosi 49 323 258,15 zł, wartość netto – 29 000 221,37 zł.

1. Grunty

Wartość księgowa stanu gruntów na dzień 31 grudnia 2018r. wynosi wartość 6 798 540,02 zł o łącznej powierzchni nieruchomości gruntowych 310,6151 ha.

2. Budynki

Łączna wartość księgowa budynków wg ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2018r. stanowi kwotę 12 379 603,88 zł.

W skład budynków wchodzi poszczególne pozycje o wartości:

- budynki mieszkalne o wartości 616 539,20 zł,
- budynki gospodarcze o wartości 87 734,75 zł,
- budynki administracji o wartości 2 225 372,69 zł,
- budynki oświaty o wartości 7 772 812,89 zł,
- budynki bibliotek i świetlic o wartości 1 125 540,23 zł,
- budynki ochrony przeciwpożarowej 233 615,64 zł,
- budynki hydroforni 64 963,28 zł,
- inne budynki o wartości 253 025,20 zł.

3. Budowle

Wartość księgowa budowli na 31 grudnia 2018 roku wynosi ogółem 25 305 639,89 zł, w tym:

- drogi gminne i chodniki o wartości 7 923 331,49 zł.
- sieć wodociągowa i stacje uzdatniania wody o wartości 3 854 472,21 zł.
- sieć kanalizacyjna i oczyszczalnia ścieków o wartości 5 544 261,04 zł.
- oczyszczalnie grupowe o wartości 880 448,05 zł w miejscowości Parchanie, Dziewa, Brudnia, Modliborzyce, Mleczkowo.
- przydomowe oczyszczalnie ścieków wraz z infrastrukturą towarzyszącą o wartości 2 080 683,98 zł w miejscowości Parchanie, Ośniszczewko, Nowy Dwór, Wonorze, Zagajewice, Chlewiska, Konary, Radojewice, Chróstowo.
- składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Stanomin o wartości 1 079 095,71 zł.
- oświetlenie uliczne o wartości 270 004,54 zł,
- obiekty sportowe o wartości 3 287 995,78 zł w tym place zabaw, boiska sportowe.
- pozostałe budowle w tym obelisk w Parchaniu, zagospodarowanie terenu wokół tablicy pamięci w Pieraniu, miasteczko ruchu drogowego przy Szkole Podstawowej w Dąbrowie Biskupiej, parkingi i ogrodzenia o wartości 385 347,09 zł.

4. Maszyny i urządzenia techniczne

Stan maszyn i urządzeń wg ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2018r. wynosi 988 284,74 zł. W skład maszyn i urządzeń technicznych wchodzi zespoły i agregaty prądotwórcze, sprężarki, pompy szlamowe, kotły centralnego ogrzewania, ogrzewania kominkowe, alarmy, kosiarki, maszyny i urządzenia przeciwpożarowe.

5. Narzędzia i przyrządy

Stan narzędzi i przyrządów wg ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2018r. wynosi 110 168,25 zł. W skład narzędzi i przyrządów wchodzi kosiarki, kserokopiarki, faxy, telefaxy zainstalowane w Urzędzie Gminy w Dąbrowie Biskupiej, placówkach oświatowych oraz w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, kosiarki na potrzeby sołectw oraz boisk gminnych.

6. Zespoły komputerowe i tablice interaktywne

Stan zespołów komputerowych wg ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2018r. wynosi 550 943,92 zł, w tym zestawy komputerowe umieszczone w budynku Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Szkoły Podstawowej w Pieraniu, Parchaniu, Ośniszczewku i Dąbrowie Biskupiej oraz tablice interaktywne.

7. Środki transportu

Stan środków transportowych wg ewidencji księgowej na 31 grudnia 2018r. wynosi 487 144,49 zł.

W skład środków transportowych wchodzi:

- samochody pożarnicze,
- samochód osobowy Renault Kangoo, Peugeot Export, Skoda Octavia
- samochód FORD Transit.

8. Wartości niematerialne i prawne

Stan na dzień 31 grudnia 2018r. wynosi 86 728,77 zł.

W skład wartości niematerialnych i prawnych wchodzi oprogramowanie Windows Miser 2003 EnterPrise do serwera znajdującego się w Urzędzie Gminy w Dąbrowie Biskupie, oprogramowanie system Wizja, programy do serwera, program Onet system zarządzania usługami komunalnymi, wodno-ściekowymi oraz licencje dostępowe umożliwiające dostęp do systemu w ramach realizacji projektu „Realizacja systemu innowacyjnej edukacji w województwie kujawsko-pomorskim poprzez zbudowanie systemu dystrybucji treści edukacyjnych”.

9. Zbiory biblioteczne

Łączna wartość zbiorów bibliotecznych na 31.12.2018r. to 146 353,17 zł, z czego zbiory o wartości:

- 14 054,93 zł znajdują się w Szkole Podstawowej im. gen. Władysława Sikorskiego w Parchaniu,
- 15 641,29 zł znajdują się w Szkole Podstawowej im. Pierańskiego Oddziału Straży Ludowej w Pieraniu,
- 17 911,63 zł znajdują się w Szkole Podstawowej w Ośniszczewku,

– 98 745,32 zł znajdują się w Szkole Podstawowej im. Ziemi Kujawskiej w Dąbrowie Biskupiej.

10. Pozostałe środki trwałe i wartości niematerialne i prawne

Stan pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych wynosi na 31.12.2018r. 2 469 851,02 zł, w tym środki dydaktyczne, odzież i umundurowanie, meble i dywany, wyposażenie.

11. Środki trwałe w budowie (inwestycje)

Stan środków trwałych w budowie (inwestycji) wg ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2018r. wynosi 118 501,60 zł, na które składają się:

- budowa chodnika w Stanominie (projekt) na kwotę 38 745,00 zł;
- budowa studni głębinowej (wykonanie otworu studziennego oraz rozpoznanie geologiczne i opracowanie projektu prac geologicznych) na kwotę 15 990,00 zł;
- przebudowa drogi gminnej Dziewa-Konary gm. Dąbrowa Biskupia (wykonanie dokumentacji geotechnicznej, dokumentacji projektowej, aktualizacja kosztorysu inwestorskiego oraz wycinka drzew pod inwestycję) na kwotę 41 146,60 zł;
- przebudowa boiska sportowego w Ośniszczewku (dokumentacja projektowa) na kwotę 2 460,00 zł;
- przebudowa boiska sportowego w Pieraniu (dokumentacja projektowa) na kwotę 2 460,00 zł;
- przebudowa przedszkola publicznego wraz z wyposażeniem w Gminie Dąbrowa Biskupia (projekt budowlany) na kwotę 17 700,00 zł.

Mieniem komunalnym zarządzają następujące jednostki z terenu gminy:

1. Urząd Gminy w Dąbrowie Biskupiej,
2. Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych w Dąbrowie Biskupiej,
3. Szkoła Podstawowa im. Ziemi Kujawskiej w Dąbrowie Biskupiej,
4. Szkoła Podstawowa im. Pierańskiego Oddziału Straży Ludowej w Pieraniu,
5. Szkoła Podstawowa im. gen. Władysława Sikorskiego w Parchaniu,
6. Szkoła Podstawowa w Ośniszczewku,
7. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej,
8. Środowiskowy Dom Samopomocy w Wonorzu,
9. Gminna Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Biskupiej
10. Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej

Użytkownikami są ponadto:

- 1) Ochotnicze Straże Pożarne z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia,
- 2) rady sołeckie – świetlice i tereny rekreacyjno-sportowe,
- 3) stowarzyszenia,
- 4) najemcy i dzierżawcy zgodnie z podpisanymi umowami najmu i dzierżawy.

Gmina zarządza również gruntami Skarbu Państwa, będącymi w użytkowaniu wieczystym Gminy Dąbrowa Biskupia.

V. ŁAD PRZESTRZENNY

Gmina Dąbrowa Biskupia posiada aktualne studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uchwalony Uchwałą nr XL/276/2014 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 21 października 2014 r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrowa Biskupia, zwanego dalej „studium”. Celem studium jest określenie „polityki przestrzennej gminy w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego”. To podstawowy dokument planistyczny, służący rozpoznawaniu aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej dotychczasowym rozwojem.

Na terenie gminy wyróżnia się następujące jednostki struktury przestrzennej:

- a. wielofunkcyjna jednostka centralna
- b. jednostki rolniczo-osadnicze
- c. jednostki rolniczo-ekologiczne
- d. jednostka ekologiczna

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018r., poz. 1945 ze zm.) Rada Gminy Dąbrowa Biskupia podjęła Uchwałą nr XXVII/179/2017 z dnia 30 czerwca 2017 r. w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbrowa Biskupia.

W wyniku analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym przeprowadzonej przez Wójta Gminy, Rada Gminy stwierdziła aktualność w zakresie wyznaczania głównych kierunków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, aktualność w zakresie wyznaczenia szczegółowych parametrów zagospodarowania przestrzennego oraz szczegółowego rozmieszczenia funkcji terenów zainwestowanych.

Dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, Rada Gminy stwierdziła aktualność w zakresie szczegółowego wyznaczania funkcji terenów oraz wyznaczonych parametrów kubaturowych i parametrów zagospodarowania terenu.

Gmina Dąbrowa Biskupia posiada 12 obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Na terenie gminy występują niezbyt duże powierzchnie objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Najwięcej planów sporządzono w latach 1998-2000, jednak dotyczą one terenów o niewielkiej powierzchni i obowiązują w wielu miejscowościach. Główne cele ich zagospodarowania to zabudowa mieszkaniowa oraz usługowa. Wyróżnia się także cele związane z produkcją rolną i obsługą komunikacyjną. Kolejne miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, obowiązują od roku 2008r., a tereny które obejmują to powierzchnie od 0,5ha do 1,5ha w Niemojewie i Radojewicach, będących w początkowym etapie własnością Gminy. Dnia 28 września 2017 r. Uchwałą nr XXVIII/190/2017 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia uchwalony został miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Długiej i Topolowej w miejscowości Dąbrowa Biskupia, a tereny te również dotyczą nieruchomości gminnych. Część z nich przeznaczono na zabudowę

mieszkańcą jednorodziną oraz funkcje usługowe. Duży obszar terenu przeznaczają się na tereny sportu i rekreacji, a także na tereny lasów i zieleni urządzonej.

Wieloletni program sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zakłada kontynuację dotychczasowej polityki przestrzennej, prowadzonej zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbrowa Biskupia. Nowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalają się w zależności od wpływających wniosków w tej sprawie do Wójty Gminy Dąbrowa Biskupia oraz potrzeb realizacji zadań gminy. W pierwszym etapie nowymi planami miejscowymi zostaną objęte tereny przeznaczone w studium pod zabudowę oraz tereny gdzie ruch inwestycyjny jest wzmożony. Drugi etap to objęcie planem terenów, na których presja budowlana jest mniejsza mimo przeznaczenia tych terenów pod zabudowę w studium.

VI. ZASÓB MIESZKANIOWY GMINY DĄBROWA BISKUPIA

Mieszkaniowy zasób Gminy Dąbrowa Biskupia obejmuje 19 lokali mieszkalnych, z których 16 położonych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia o ogólnej powierzchni użytkowej 728,89 m² i 3 położone na terenie gminy miejskiej Inowrocław o powierzchni łącznej 146,06 m².

Lokale mieszkalne wyposażone są w instalację elektryczną, wodociągową i kanalizacyjną, część posiada centralne ogrzewanie.

Gmina nie posiada w swoim zasobie mieszkań socjalnych. W latach 2014 - 2018 liczba mieszkań zwiększyła się o trzy lokale położone na terenie gminy miejskiej Inowrocław.

Mieszkaniowym zasobem Gminy Dąbrowa Biskupia zarządza Urząd Gminy w Dąbrowie Biskupiej i nie przewiduje się w tym zakresie zmian.

Sprzedaż lokali mieszkalnych z zasobu mieszkaniowego Gminy uzależniona jest od zainteresowania najemców. Planowana jest sprzedaż jednego lokalu w roku.

Ze względu na zmniejszający się zasób mieszkaniowy podejmowane będą działania mające na celu tworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne poprzez wyodrębnienie terenów przeznaczonych na to zadanie.

Stan techniczny zasobu mieszkaniowego jest dostateczny i uzależniony od wieku budynków, przeprowadzonych w przeszłości remontów oraz stanu ich utrzymania.

W okresie najbliższych 5 lat Gmina nie przewiduje kapitalnych remontów i modernizacji lokali mieszkalnych oraz budynków, z którym wiąże się konieczność przydzielenia lokalu zamiennego na czas remontu. Konieczność wykonywania niektórych remontów wynika ze zdarzeń losowych lub wyraźnego pogorszenia stanu technicznego budynku czy zgłoszonych potrzeb najemców. Mając na uwadze utrzymanie w stałej sprawności technicznej zasób mieszkaniowy Gminy wykonywane są prace konserwacyjne i remontowe w oparciu o coroczne przeglądy techniczne budynków realizowane w latach 2014- 2018.

Zasady polityki czynszowej

Ustalana wysokość czynszu najmu powinna zapewniać utrzymanie zasobu mieszkaniowego w dobrym stanie technicznym, pokrywać koszty administrowania, konserwacji, utrzymania otoczenia budynku w odpowiednim stanie sanitarnym.

Źródłem finansowania gospodarki mieszkaniowej w latach 2014 – 2018 były wpływy z czynszów najmu oraz środki finansowe z budżetu Gminy Dąbrowa Biskupia. Czynsz określany jest na podstawie stawki bazowej. Stawkę bazową ustala Wójt Gminy w drodze zarządzenia. Czynniki podwyższające i obniżające stawkę bazową oraz warunki obniżania czynszu określa wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2014 – 2018.

VII. PLAN WYKORZYSTANIA ZASOBU NIERUCHOMOŚCI GMINNYCH

Na podstawie art. 25 ustawy o gospodarce nieruchomościami Wójt Gminy opracowuje plan wykorzystania zasobu nieruchomości na okres 3 lat. Celem sporządzenia planu wykorzystania nieruchomości jest określenie kierunków działania związanych z gospodarowaniem mieniem Gminy Dąbrowa Biskupia. Wójt Gminy gospodaruje zasobem nieruchomości zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki, kierując się przy tym zaspokajaniem potrzeb społeczności lokalnej i realizacją zadań publicznych.

Gmina Dąbrowa Biskupia posiada plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminy, przyjęty Zarządzeniem Wójta Gminy Dąbrowa Biskupia nr 167/2018 z dnia 31.12.2018r. w sprawie przyjęcia planu wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2019 - 2021.

W skład zasobu nieruchomości wchodzi grunty o powierzchni 310.6151 – stan na dzień 31.12.2018 r., oraz budynki, lokale mieszkalne i lokale użytkowe o łącznej powierzchni 6141,73m² – stan na dzień 31.12.2018 r.

O sposobie i formach gospodarowania poszczególnymi nieruchomościami decyzje podejmowane były indywidualnie, zgodnie z założeniami wynikającymi z uchwały budżetowej oraz w oparciu o przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami. W 2018 r. Wójt Gminy zarządzał zasobem poprzez sprzedaż nieruchomości oraz zawieranie umów najmu i dzierżawy.

Rada Gminy Dąbrowa Biskupia każdorazowo podejmuje uchwałę o sprzedaży konkretnej nieruchomości lub o możliwości jej dzierżawy albo najmu na okres dłuższy niż 3 lata. W 2018 r. zbywane były nieruchomości, które nie były niezbędne do realizacji zadań gminy oraz realizacji celów inwestycyjnych.

Sukcesywnie w latach poprzednich jak i w roku 2018 trwają procedury prowadzone przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego, mające na celu przekazanie nieodpłatnie gruntów, będących własnością Skarbu Państwa na rzecz Gminy Dąbrowa Biskupia. Grunty te w większości stanowią drogi, które dotychczas były zarządzane przez Gminę Dąbrowa Biskupia w formie użytkowania lub użyczenia.

Gmina nabywa grunty i budynki, gdy jest to niezbędne do realizacji zadań gminy lub gdy służy to dobru i interesowi ogółu społeczeństwa. Nabycie nieruchomości następuje po każdorazowym podjęciu przez Radę Gminy Dąbrowa Biskupia uchwały w tej sprawie. W roku 2018 r. Gmina Dąbrowa Biskupia nie nabyła żadnych nieruchomości zarówno odpłatnie jak i nieodpłatnie.

VIII. ŚRODOWISKO

Program Gospodarki Niskoemisyjnej:

W 2018r. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020, Działanie 3.3. Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym (konkurs nr RPKP.03.03.00-IZ.00-04-013/16) Gmina Dąbrowa Biskupia zrealizowała projekt pn. „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej im. Ziemi Kujawskiej w Dąbrowie Biskupiej”. Celem projektu było zwiększenie efektywności energetycznej budynku Szkoły Podstawowej im. Ziemi Kujawskiej w Dąbrowie Biskupiej poprzez działania termomodernizacyjne.

Zakres usprawnień w budynku obejmował docieplenie ścian zewnętrznych budynku, przegrody dachu, częściową wymianę stolarki okiennej i drzwiowej oraz modernizację systemu grzewczego polegającą na montażu sterownika pogodowego.

Działania podjęte w ramach projektu przyczynią się m.in. do ograniczenia strat ciepła w budynku, poprawy komfortu cieplnego, obniżenia wydatków na ogrzewanie, ograniczenia zużycia energii w budynku, a co za tym idzie podniesienia standardu oraz komfortu użytkowania budynku i zmniejszenia uciążliwości związanej z negatywnym oddziaływaniem na środowisko.

Projekt zakończono protokołem odbioru końcowego w dniu 24 sierpnia 2018r. i jest rozliczony zgodnie z wnioskiem o płatność:

Całkowita wartość projektu: 1 183 582,51 zł

Dofinansowanie projektu z UE (EFRR): 522 228,64 zł

Wkład własny: 661 353,87 zł

W ramach dofinansowania z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 Działanie 3.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym Gmina zamierza realizować dwa kolejne zadania ujęte w PGN .W trakcie opracowywania jest dokumentacja projektowa i audyty energetyczne na zadania:

"Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Pieraniu"

"Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej budynek Urzędu Gminy Dąbrowa Biskupia ".

Program ochrony środowiska

Oczyszczalnia ścieków komunalnych

W celu poprawy jakości ścieków odprowadzanych z oczyszczalni gminnej do dnia 30 września 2018r. Gmina realizowała program naprawczy zaakceptowany i nałożony do realizacji przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

Od dnia 1 grudnia 2017 do dnia 30 kwietnia 2018r.:

- zamówienie i zakup urządzeń tj. strumienicy S2P -74 S,
- zamówienie i zakup sprężarki MEGA 1210 – 11/500,
- wykonanie niezbędnego osprzętu do zamontowania w/w urządzeń
- montaż urządzeń w miejscu pracy.

Od dnia 1 maja 2018r. do dnia 30 września 2018r.:

- próby rozruchowe w/w urządzeń i wkomponowanie (współgranie) w istniejącą linię technologiczną oczyszczalni,
- dostosowanie czasu pracy urządzeń do potrzeb oczyszczalni wynikających z ilości i jakości przyjmowanych ścieków.

Gmina Dąbrowa Biskupia w miesiącu grudniu 2017r. złożyła zamówienie w dniu 12.12.2017r. w firmie Metalchem Warszawa na dostarczenie strumienicy S2P -74 S o mocy 7,5 kW, a w dniu 20.12.2017. w firmie HAFNER Pomagier – Trzebuchowscy SP.J. Toruń oddział Inowrocław na dostarczenie sprężarki MEGA 1210 – 11/500. Urządzenia dostarczono na miejsce w miesiącu grudniu.

Nowa strumienica zastąpiła dotychczas używaną strumienicę typu S2-44PN (o mniejszej wydajności) sprężarka stanowi urządzenie dodatkowe, którego zadaniem jest zwiększenie napowietrzania strefy tlenowej oczyszczalni w sytuacjach zwiększonego napływu ścieków, zwiększonego ładunku ścieków (ścieki przywożone wozami asenizacyjnymi do punktu zlewnego, zrzut osadów ściekowych z oczyszczalni przydomowych lub przy niekorzystnych warunkach atmosferycznych).

W dniach 12 – 20 kwietnia 2018 r. zamontowano nową strumienicę oraz zainstalowano dodatkowe napowietrzanie części zbiornika ścieków.

W tym celu spuszczone do zbiornika awaryjnego ścieki ze zbiornika tlenowego i wstrzymano przyjmowanie świeżych ścieków na oczyszczalnię na 48 godzin (przełączenie do zbiornika awaryjnego).

Po tym terminie rozpoczęto napełnianie zbiornika wstępnego i tlenowego ściekami bytowymi doprowadzanymi siecią kanalizacyjną i bytowymi przyjmowanymi ze zbiornika awaryjnego oraz zaszczerpiono nowe złoże biologiczne i rozpoczęto wypracowywanie złoża.

Celem szybszego wpracowania złoża biologicznego – zaszczerpiono nowe złoże – przywieziono złoże biologiczne (bakterie) z oczyszczalni Gniewkowo.

Celem zwiększenia napowietrzania ścieków poprzez bezpośrednie dozowanie do komory biologicznej oczyszczalni zamówiono biopreparat MICROLIFE DCB 002:

W dniu 18 czerwca 2018r. przeszkolono pracownika odpowiedzialnego za obsługę oczyszczalni ścieków co do realizacji działań polegających na wkomponowywaniu nowych urządzeń w pracę oczyszczalni i dostosowanie czasu pracy urządzeń do potrzeb oczyszczalni.

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2013-2032

Zinwentaryzowana ilość odpadów zawierających azbest (zgodnie z załącznikiem nr 1 do Uchwały Nr XXXII/221/2018 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia 28 lutego 2018r. wynosiła 280 030,50 m², czyli 4 827,83 Mg.

W miesiącach czerwiec – wrzesień 2018r. Gmina Dąbrowa Biskupia realizowała zadanie: pn. „Demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Dąbrowa Biskupia”.

Zadanie było realizowane zgodnie z Umową dotacji Nr DB18081/OZ - z dnia 28.09.2018r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na

dofinansowanie przedsięwzięcia pn: „Demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia”

Pomoc finansowa obejmowała 70% kosztów kwalifikowanych tzn. kosztów demontażu, transportu i unieszkodliwienia materiałów zawierających azbest. Całkowity koszt zrealizowanego zadania - 15 152,76 zł brutto tj.: 70% dotacja z WFOŚiGW w Toruniu – 10 606,93 zł brutto, 30% wkład własny właścicieli nieruchomości objętych projektem – 4 545,83 zł brutto.

Wszelkie działania związane z zadaniem zostały wykonane sprawnie i rzetelnie przy zachowaniu obowiązujących przepisów związanych z tego typu pracami.

Ilość wyrobów azbestowych odebrana od właścicieli nieruchomości:

W 2018 roku usunięto wyroby zawierające azbest z 14 posesji z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia, w łącznej ilości 39,572Mgtj.:

- 10 470 Mg - demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest
- 29,102 Mg transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest

Wnioskodawcami były osoby fizyczne.

Zadanie zostało realizowane w miejscowościach: Radojewice, Przybysław, Dąbrowa Biskupia, Ośniszczewko, Wola Stanomińska, Mleczkowo, Pieranie, Nowy Dwór .

Aglomeracja

Aktualna aglomeracja nie spełnia warunków Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych współczynnik dla Gminy Dąbrowa Biskupia wynosi (- 45).W związku z tym przez V aktualizację KPOŚK gmina została odsunięta od aplikowania o środki z RPO na modernizację gospodarki wodno – ściekowej. Do wyznaczonej aglomeracji były włączone miejscowości Modliborzyce, Wonorze, Brudnia, Parchanie, w których miała zostać wykonana kanalizacja, ale mieszkańcy zrezygnowali z inwestycji. Przygotowywane jest zlecenie opracowania nowej aglomeracji dla posesji objętych siecią kanalizacyjną prowadzącą do gminnej oczyszczalni ścieków. Nowa aglomeracja, jeżeli zostanie przyjęta przez Wojewodę i Wody Polskie pozwoli Gminie w przyszłości sięgnąć po środki na modernizację gospodarki wodno – ściekowej z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko Pomorskiego.

IX. GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY

W dniu 7grudnia 2017 roku podpisana została umowa pomiędzy Gminą Dąbrowa Biskupia i Przedsiębiorstwem Komunalnym SANIKONT Radosław Kostuch, Sikorowo 25A, 88-101 Inowrocław, wyłonionym w wyniku przeprowadzonej procedury przetargowej dotyczącej odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia. Umowa zawarta została na okres od 01.01.2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.

W ramach gminnego systemu odbioru odpadów komunalnych z posesji zamieszkałych i niezamieszkałych odbierane były następujące rodzaje odpadów w pojemnikach lub workach:

1) z **nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych** z częstotliwością jeden raz w miesiącu: odpady zmieszane oraz segregowane (tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metale, szkło, papier i tektura, zielone odpady ulegające biodegradacji, odpady kuchenne).

2) do **Punktu Selektywnego Zbioru Odpadów Komunalnych (PSZOK)** funkcjonującego na terenie oczyszczalni ścieków, w każdy pierwszy i ostatni piątek miesiąca od godziny 7³⁰ - 15⁰⁰ bez konieczności wcześniejszego zgłoszenia, w innym terminie po uzgodnieniu telefonicznym przyjmowane były: opakowania z papieru i tektury, metale, tworzywa sztuczne- np. plastikowe butelki po napojach, folia z gospodarstwa domowego, opakowania wielomateriałowe – np. po mleku, napojach, szkło – np. słoiki, odpady komunalne ulegające biodegradacji – np. trawa, gałęzie, odpady zielone – np. resztki żywności, obierki z warzyw i owoców, odpady wielkogabarytowe – np. meble, okna, wanny, przeterminowane leki, chemikalia – np. lakiery, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – np. monitory, komputery, telewizory, żarówki, świetlówki, baterie, zużyte opony lub części opon, odpady budowlane i rozbiórkowe (gruz budowlany), gruz ceglany.

Transport odpadów do PSZOK mieszkańcy zapewniają we własnym zakresie i na własny koszt. W ramach działalności edukacyjnej były podejmowane działania propagujące prawidłową segregację odpadów komunalnych skierowane do mieszkańców – artykuły w czasopiśmie lokalnym „Dąbrowianin”.

W roku 2018 w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych Gmina Dąbrowa Biskupia wydatkowała łącznie kwotę **573.154,10 zł.**

Przychody:

580.684,61 zł - wpływy za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2018 r. w tym:

- 569.208,27 zł – należność z rat według złożonych deklaracji
- 8.495,40 zł - wpływy z kosztów upomnień,
- 2.980,94 zł - odsetki

Wydatki:

573.154,10 zł w tym:

- 2.686,32 zł – opłata abonamentowa za oprogramowanie QNet do obsługi naliczeń,
- 475.144,08 zł – odbiór i zagospodarowywanie odpadów komunalnych przez Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKONT
- 4,84 zł – dodatkowy wywóz biodegradacji
- 4.828,62 zł - usługi pocztowe (upomnienia, wezwania)
- 1.033,20 zł – monitoring składowiska JARS,
- 121,98 zł – delegacje pracowników obsługujących system gospodarki odpadami,

- 1.494,46 zł - koszty egzekucyjne , prowizje przekazane Urzędowi Skarbowemu za ściągnięcie zaległości w opłacie,
- 1.541,36 zł – odpis na ZFŚS,
- 1.985,13 zł – szkolenia dla obsługi systemu gospodarki odpadami,
- 43.119,41 zł – wynagrodzenie inspektora ds. gospodarki odpadami,
- 12.949,44 zł – wynagrodzenie dla obsługi PSZOK-a (0,3 etatu),
- 4.354,16 zł – dodatkowe wynagrodzenie roczne (dla inspektora i osoby obsługującej PSZOK)
- 10.114,01 zł – składki ZUS od pracodawcy (dla inspektora i osoby obsługującej PSZOK),
- 342,15 zł – fundusz pracy (dotycz. osoby obsługującej PSZOK),

Zakup materiałów i wyposażenia na potrzeby obsługi systemu gospodarki odpadami:

- 509,54 zł – tonery,
- 319,99 zł – druki, koperty, skoroszyty,
- 135,87 zł – pieczątki,
- 663,60 zł – biuletyn gospodarki odpadami,
- 1.048,92 zł – inne wydatki (np. tablice)
- 2.407,02 zł – remont (materiały),
- 8.350,00 zł – wyposażenie biur (meble).

W roku 2018 wystawiono 757 upomnień na kwotę 71.539,80 zł i 176 Tytułów Wykonawczych na 58.497,00 zł.

Umorzeń opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2018 nie odnotowano.

Według stanu na dzień 31.12.2018r. liczba zameldowanych mieszkańców wynosi 5.104 osób.

Lista osób ujętych w systemie gospodarki odpadami komunalnymi (wg. deklaracji):

- liczba złożonych deklaracji – 1.414

- liczba osób objętych systemem- 4.849 osób

Liczba złożonych deklaracji od właścicieli nieruchomości, którzy zadeklarowali odbiór odpadów w sposób:

- selektywny wynosi – **1.138** (ujętych 3.961 osób),

właściciele, którzy zadeklarowali odbiór odpadów w sposób:

- zmieszany wynosi - **197** (ujętych 435 osób).

Część mieszkańców mimo zadeklarowanej segregacji w deklaracjach, odpady segregowane wystawia w ilościach wskazujących na nie do końca prawidłowo prowadzoną segregację odpadów komunalnych.

Zaznaczyć należy, że mniej więcej każdego miesiąca 2018 roku odbiór odpadów komunalnych z terenu Gminy kształtował się następująco 70 ton i więcej odpadów zmieszanych, a 13 -14 ton odpadów segregowanych.

Duża ilość pozyskanych odpadów zmieszanych w stosunku do ilości odpadów segregowanych z terenu Gminy sugeruje, że w gospodarstwach domowych segregacja nie zawsze jest prawidłowo prowadzona. Skutkiem niedbałej segregacji odpadów komunalnych, mogą być kary nakładane na Gminę za braki osiąganego poziomu recyklingu. Nakładanie takich kar przekładać się może na wzrost opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

X. STAN OŚWIATY GMINY DĄBROWA BISKUPIA W 2018 R.

W wyniku reformy systemu oświaty, w roku 2018 na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia funkcjonowały 4 szkoły podstawowe :

- Szkoła Podstawowa im. Ziemi Kujawskiej w Dąbrowie Biskupiej,
- Szkoła Podstawowa im.gen.Władysława Sikorskiego w Parchaniu,
- Szkoła Podstawowa im. Pierańskiego Oddziału Straży Ludowej w Pieraniu,
- Szkoła Podstawowa w Ośniszczewku ,

Ponadto w Szkole Podstawowej w Dąbrowie Biskupiej były dwa ostatnie oddziały gimnazjalne.

Od 01 września 2018 r. naukę w 36 oddziałach w szkołach podstawowych rozpoczęło 464 uczniów, a w klasach gimnazjalnych 39 uczniów.

We wszystkich czterech Szkołach Podstawowych utworzone zostały oddziały przedszkolne (tzw. „0”), do których uczęszczało 59 dzieci.

Przy trzech szkołach podstawowych są punkty przedszkolne w których zajęcia przedszkolne rozpoczęło 56 dzieci. Punkty przedszkolne znajdują się przy Szkole Podstawowej w Dąbrowie Biskupiej , Ośniszczewku i Pieraniu.

W celu realizacji zajęć w szkołach jest zatrudnionych 87 nauczycieli na 74,69 etatach(niektórzy niepełnozatrudnieni).

W roku 2018 w ramach inwestycji dokonano termomodernizacji Szkoły Podstawowej im. Ziemi Kujawskiej w Dąbrowie Biskupiej. Ocieplono styropianem elewacje szkoły, wymieniono starą stolarkę okienną części szkoły podstawowej i pokrycie dachu na sali gimnastycznej wraz z jej ociepleniem. Inwestycja w znacznej części dofinansowana była z programów unijnych. Wartość całości wykonanych zadań to kwota 1 349 068,41 zł w tym otrzymano dofinansowanie w kwocie 522 228,64 zł.

W związku z reformą oświaty, w celu zapewnienia odpowiednich warunków nauki w nowo powstałej ośmioletniej szkole podstawowej, koniecznym stała się rozbudowa Szkoły Podstawowej im. gen. Władysława Sikorskiego w Parchaniu. Dokonano rozbudowy szkoły w wyniku której dobudowano cztery izby lekcyjne, pokój nauczycielski, gabinet dyrektora oraz nowe toalety. W starej części szkoły utworzono miejsce na prowadzenie punktu przedszkolnego. Dokonano również docieplenia całego budynku szkoły i zmieniono również sposób ogrzewania szkoły z ogrzewania olejem opałowym na ogrzewanie gazowe. Dostarczenie ciepłej wody na potrzeby szkoły zapewniono poprzez wymiennik ciepła.

Na tą inwestycje Gmina otrzymała wsparcie finansowe od państwa w wysokości 500 000 zł. Koszt całego zadania to kwota 1 557 080,10 zł.

Koszt realizacji zadań oświatowych w 2018 r. poniesionych przez Gminę Dąbrowa Biskupia wynosił 7 399 467,92 zł.. na realizacje których gmina otrzymała:

- 4 881 798 zł. – subwencje oświatową,
- 135 630 zł. – dotację przedszkolną,
- 55 864,69 zł. – dotację na zakup podręczników.

XI. POLITYKA SPOŁECZNA

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2016-2025 została przyjęta Uchwałą Nr XX/130/2016 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia w dniu 27 października 2016 r.

Dokument ten zawiera ogólną charakterystykę Gminy oraz główne obszary problemowe tj.:

- niewystarczający poziom aktywności mieszkańców i zintegrowania społeczności lokalnej,
- niski poziom rozwoju gospodarczego gminy, generujący wysokie bezrobocie,
- ograniczenia w dostępie do kultury i edukacji,
- niewystarczające możliwości finansowania przez gminę innych działań niż inwestycje i utrzymanie instytucji gminnych,
- braki w rozwoju gminnej infrastruktury technicznej.

W oparciu o zidentyfikowane problemy społeczne stworzono katalog celów strategicznych oraz przyporządkowanych im celów operacyjnych oraz działań. Działania te mają charakter ciągły, zaplanowany na ciągłość czasową. Prawidłowa i skuteczna realizacja działań zależna jest w dużej mierze od współpracy podmiotów odpowiedzialnych tj. GOPS, instytucje oświaty, stowarzyszenia, instytucje kultury, instytucje opieki zdrowotnej, straż, kościoły i inne.

Strategia zawiera następujące cele strategiczne:

1. Stworzenie warunków do trwałego i prawidłowego funkcjonowania rodzin w celu stworzenia podstaw życia społecznego mieszkańców,
2. Przeciwdziałanie marginalizacji osób i rodzin zagrożonych patologiami społecznymi,
3. Stworzenie sprawnego i aktywnego systemu przeciwdziałania negatywnym skutkom długotrwałego bezrobocia,
4. Zapewnienie warunków do sprawnego funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku.

Corocznie dokonuje się oceny zasobów pomocy społecznej. Rekomendacje z niej wynikające dotyczą; zabezpieczenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej w odniesieniu do dzieci, młodzieży i osób starszych, niepełnosprawnych poprzez organizację specjalistycznych usług opiekuńczych, budowanie systemu wsparcia poprzez tworzenie dziennego domu pobytu, klubów seniora. Wspieranie przedsięwzięć utrzymania dziecka w rodzinie biologicznej poprzez usługi asystenta rodziny, poradnictwo psychologiczne i terapeutyczne, podnoszenie ofert pomocy dla osób i rodzin dotkniętych przemocą domową. Rozwój kadry jednostki organizacyjnej pomocy społecznej poprzez: ukończenie studiów podyplomowych, ukończenia I i II stopnia specjalizacji. Zabezpieczenie środków finansowych na udzielanie pomocy i wsparcia w formie świadczeń o charakterze finansowym i niefinansowym na poziomie rzeczywistych i prawnie uzasadnionych potrzeb mieszkańców gminy zgodnie z prognozami wynikającymi z oceny zasobów czy Strategii.

Gminny program wspierania rodziny na lata 2016-2018 został opracowany na podstawie art. 176 ust.1, art. 179 ust.2 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej i został przyjęty Uchwałą Nr XIII/79/2016 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia w dniu 25 lutego 2016 r. Program ten zawiera analizę aktualnej sytuacji rodzin na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia, sytuacje rodzin objętych pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, adresatów programu tj. rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, przedstawicieli instytucji, służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny. Praca z rodziną oraz

wszelkie formy pomocy mają na celu przede wszystkim zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny, jak również aktywizację jej zasobów przy wzmocnieniu kompetencji i umiejętności. Program też zawiera zasoby jakimi dysponuje Gmina Dąbrowa Biskupia .

Głównym celem Programu jest: wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, który realizowany jest za pomocą określonych celów szczegółowych takich jak:

1. Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością,
2. Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wyzwalań zasobów tkwiących w rodzinie.

Wnioski wypływające z ostatniego sprawozdania to: poprawa funkcjonowania rodzin z problemem opiekuńczo-wychowawczym, wzmocnienie więzi rodzinnych w rodzinach mających problemy wychowawcze, podwyższenie umiejętności samodzielnego realizowania spraw na rzecz domu i rodziny, zachowanie i utrzymanie dzieci w rodzinach biologicznych.

XII. REALIZACJA PLANU ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY W WONORZU

Środowiskowy Dom Samopomocy w Wonorzu swoją działalność rozpoczął z dniem 1 stycznia 2017 r. i jest Domem typu: A – dla osób przewlekle psychicznie chorych, B – dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, C – dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych. Liczba osób skierowanych do placówki na podstawie decyzji administracyjnych wynosi 25 osób (stan na 31 grudnia 2018 r.).

Głównym celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Wonorzu jest dążenie do poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych, w tym psychicznie chorych na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia poprzez niesienie pomocy i opieki osobom z zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnością intelektualną i wykazującym inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych. Ponadto ŚDS wspiera uczestników oraz ich rodziny i opiekunów, które z powodu choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego mają poważne trudności w życiu codziennym, zwłaszcza w kształtowaniu swoich stosunków z otoczeniem w zakresie edukacji, zatrudnienia oraz zaspokojenia potrzeb bytowych, których samodzielnie nie są w stanie przezwyciężyć.

Zajęcia terapeutyczne prowadzone były przede wszystkim w kierunku kształtowania umiejętności społecznych i umiejętności z zakresu samoobsługi, wsparcia w zakresie zapewnienia uczestnikom opieki psychiatrycznej, psychologicznej i medycznej, integrowania uczestników ze środowiskiem lokalnym i rodzinnym, zapobiegania nawrotom choroby i powtórnym hospitalizacjom oraz minimalizowania doznań chorobowych przez stosowanie zaleceń terapeutycznych, mobilizowania, utrzymywania sprawności, aktywizowania uczestników beczynnych oraz rozwijania ich zainteresowań i uzdolnień, tworzenia naturalnej grupy wsparcia i kształtowania umiejętności współzycia w grupie, zapewnienia uczestnikom poczucia zrozumienia, tolerancji, życzliwości, ochrony godności osobistej i poczucia intymności, dbania o bezpieczne i higieniczne warunki pobytu oraz aktywizacji do podjęcia zatrudnienia w warunkach chronionych.

Dzięki uczestniczeniu w zajęciach terapeutycznych w pracowniach: plastyczno – rękodzielniczej, kulinarnej, krawieckiej, komputerowej oraz ogrodniczej podopieczni placówki zwiększyli swoją sprawność manualną, intelektualną oraz fizyczną. Rehabilitacja ta pozwoliła uczestnikom zapomnieć o własnych ograniczeniach, rozwinęła wrażliwość, zbudowała poczucie własnej wartości oraz przystosowała uczestników do życia w społeczeństwie. Korzyści wynikające z udziału w poszczególnych zajęciach to m. in.: zwiększenie samodzielności (sprawniejsze wykonywanie codziennych czynności takich jak higiena osobista, ubieranie się, przygotowywanie posiłków itd.), złagodzenie napięcia nerwowego, odwrócenie uwagi od choroby, rozwój zainteresowań, doskonalenie umiejętności interpersonalnych oraz współpraca w grupie.

ŚDS w Wonorzu prowadził również treningi: lekowy, budżetowy, spędzania czasu wolnego, higieniczny, porządkowy, które miały na celu rozwój wszystkich sfer funkcjonowania uczestnika. Dostosowywane były do ich indywidualnych potrzeb i możliwości oraz umożliwiły uczestnikom nabycie nawyków poprawnego zachowania się i korzystania z zasobów społeczeństwa. Ponadto placówka prowadziła rehabilitację ruchową, poradnictwo pedagogiczne, zajęcia relaksacyjne, integracyjne. Zapewniła także niezbędną opiekę i wsparcie, wyżywienie i usługi transportowe.

Działalność ośrodka opierała się również na współpracy z rodzinami, opiekunami i innymi osobami bliskim uczestnikom, ośrodkami pomocy społecznej oraz powiatowym centrum pomocy rodzinie, poradniami zdrowia psychicznego, szpitalem psychiatrycznym i innymi zakładami opieki zdrowotnej, Powiatowym Urzędem Pracy, organizacjami pozarządowymi, Kościołami i związkami wyznaniowymi, ośrodkami kultury i organizacjami kulturalno – rozrywkowymi, placówkami oświatowymi, innymi jednostkami świadczącymi usługi dla osób niepełnosprawnych, w tym: warsztatami terapii zajęciowej, zakładami aktywizacji zawodowej, spółdzielniami socjalnymi, centrami integracji społecznej i klubami integracji społecznej a także innymi osobami lub podmiotami działającymi na rzecz integracji społecznej uczestników.

Zarówno Kierownik Domu, terapeuci zajęciowi, pedagog i główna księgowa posiadają odpowiednie kwalifikacjami, doświadczenie i wykształcenie zgodnie z wytycznymi Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Ośrodek ten w całości finansowany był z budżetu Wojewody Kujawsko – Pomorskiego. Dotacja na bieżące działania w rozdziale 85203 wyniosła 459 610,00 zł. Łączna kwota wydatków ŚDS w roku 2018 wyniosła 459 609,49 zł. Kwota zwrotu dotacji do budżetu wyniosła 0,51 zł. Zwrot wynika z przyjęcia w poszczególnych paragrafach planu w pełnych złotych, natomiast rzeczywiste wydatki były w złotych i w groszach.

Reasumując w okresie sprawozdawczym zadania zostały zrealizowane zgodnie z planem pracy i określonymi celami. Wszystkie podejmowane formy aktywności wynikały z indywidualnego planu postępowania wspierająco – aktywizującego każdego uczestnika. Konstruowanie i wdrażanie zajęć terapeutycznych było najważniejszym elementem prowadzenia działań wspierająco – aktywizujących. Każde zaplanowane działanie konsultowane zostało z Zespołem Wspierająco – Aktywizującym pracującym z uczestnikiem i poddawane weryfikacji. W miarę potrzeby, zaplanowane działania omawiane były z rodziną lub opiekunami uczestnika.

W przeciągu całego roku Zespół Wspierająco – Aktywizujący mobilizował uczestników do udziału w zajęciach ŚDS. Oferta Domu opierała się na działaniach długoterminowych, a formy pomocy dostosowane zostały do indywidualnych potrzeb i możliwości każdej z osób uczestniczących w zajęciach. Każdy uczestnik rozwijał się we własnym tempie, bez presji czasu. Praca terapeutyczna i rehabilitacja prowadzona w naszym Domu pomogła w utrzymaniu dobrej kondycji uczestników oraz zapewniła poprawę w zakresie uspołeczniania i kształtowania umiejętności życiowych. Dzięki prowadzonej terapii zostały wyrównywane deficyty rozwojowe, uczestnicy nabyli wiele umiejętności pozwalających im uczestniczyć w życiu społecznym zarówno w placówce jak i poza nią. Stali się otwarci na kontakt ze środowiskiem zewnętrznym, zmienili zachowania na bardziej efektywne społecznie, stali się bardziej samodzielni, pozbyli się zahamowań w komunikowaniu się z innymi. Aktywnie uczestniczyli w imprezach wyjazdowych, okolicznościowych, chętni byli do prezentowania swoich umiejętności plastycznych, wokalnych czy sportowych.

Uczestnicy oraz ich rodziny i opiekunowie otrzymali pomoc i wsparcie w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych, problemów występujących w życiu codziennym, rodzinnym, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych. Rehabilitacja prowadzona w ŚDS umożliwiła uczestnikom utrzymanie i poprawę kondycji psychofizycznej.

Dzięki wyjazdom uczestnicy poznali nowe miejsca, zaspakajali swoją ciekawość świata i potrzebę poznania nowych dziedzin życia.

Personel Domu zorganizował szereg imprez dodatkowych np. bal karnawałowy, walentynki, dzień kobiet i mężczyzn, śniadanie wielkanocne, majówkę, dzień dziecka, II przegląd DISCO, spotkanie wigilijne, udział w przedstawieniach, wycieczki itp. Redagowanie naszej gazetki „JESTEŚMY” oraz profil na portalu społecznościowym sprawiły, że społeczność lokalna jest zainteresowana naszą działalnością.

Uczestnicy dzięki udziałowi w zajęciach terapeutycznych kształtowali umiejętności społeczne i umiejętności z zakresu samoobsługi, otrzymali wsparcie w zakresie opieki psychiatrycznej, pedagogicznej i medycznej, mieli zapewnione poczucie zrozumienia, tolerancji, życzliwości, ochronę godności osobistej, poczucia intymności oraz bezpieczne i higieniczne warunki pobytu.

XIII. GMINNY OŚRODEK KULTURY, SPORTU I REKREACJI W DĄBROWIE BISKUPIEJ

Statutowa działalność Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej przebiega zgodnie z założonymi planem przedsięwzięć kulturalnych i sportowych. Dzięki własnym środkom budżetowym i wsparciu zewnętrznemu udało się przeprowadzić większość zaplanowanych przedsięwzięć artystycznych i kulturalnych.

Styczeń

- Organizacja Ferii Zimowych- organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia.

Luty

- seniorzy - studenci Uniwersytetu III Wieku Filia w Dąbrowie Biskupiej zakończyli Karnawał 2018 spotkaniem w sali GOKSiR w Dąbrowie Biskupiej.

Marzec

- rozpoczęto przygotowanie i realizację Programu Ministra Sportu i Turystyki „Umiem pływać” w którym wzięły udział wszystkie dzieci klas III szkół podstawowych z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia
- rozpoczęcie działalności Boiska Orlik
- Panie – słuchaczki Uniwersytetu III Wieku obchodziły swoje święto.
- Dzień Sołtysa. - z tej okazji wszyscy sołtysi z terenu naszej gminy zostali zaproszeni na spotkanie w GOKSiR w Dąbrowie Biskupiej.

Maj

- uroczyste Obchody 227 Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Uroczystości zainaugurowała msza św. w intencji Ojczyzny w kościele pw. Świętej Trójcy w Chlewiskach z udziałem delegacji, pocztów sztandarowych i mieszkańców.
- seniorzy odwiedzili stolicę - Warszawę. Zwiedzili m.in. Stare Miasto, Pomnik Małego Powstańca, Cmentarz Wojskowy na Powązkach i Muzeum Powstania Warszawskiego.
- festyn z okazji Dnia Dziecka w Pieraniu.

Czerwiec

- na zaproszenie wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego Adama Banaszaka grupa z Dąbrowy Biskupiej uczestniczyła w Święcie Województwa Kujawsko-Pomorskiego, które odbyło się w bydgoskiej Bazylice św. Wincentego a Paulo.
- festyn z okazji Dnia Dziecka na Kompleksie Rekreacyjno - Sportowym w Dąbrowie Biskupiej.
- festyn z okazji Dnia Dziecka w Ośniszczewku
- festyn z okazji Dnia Dziecka Pieczy Zastępczej w Parchaniu
- udział w Pikniku LGD w Gniewkowie - "Piknik LGD Czarnoziem na Soli z ziołami w tle w Gminie Gniewkowo". Gminę Dąbrowa Biskupia reprezentowało Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju „Razem” z Chróstowa.
- uniwersytet III Wieku Filia w Dąbrowie Biskupiej oficjalnie zakończył 4 rok swojej działalności.

- VI Brokułowo - Cebulowy Festiwal Smaku na terenie Kompleksu Rekreacyjno - Sportowego w Dąbrowie Biskupiej w którym uczestniczyli przedstawiciele pozostałych gmin Powiatu Inowrocławskiego

Lipiec

- wyjazd Zespołu Ludowego Radojewiczanie na festiwal do Poraja
- wakacje z GOKSIR w Dąbrowie Biskupiej w miesiącach lipiec i sierpień 2018

Wśród przygotowanych atrakcji znalazły się między innymi warsztaty i konkursy plastyczne, na których można było poznać nowe techniki i spędzić pożytecznie czas.

- udział w Nowalijkach Kujawskich pod hasłem "Kujawskie Nowalijki, czyli jak żyć długo, zdrowo i szczęśliwie". w Kruszwicy. Gminę Dąbrowa Biskupia reprezentowało Stowarzyszenie Dąbrowa Biskupia oraz Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Pieranie,
- letni Turniej Piłki Nożnej zorganizowany w ramach działalności animatorów sportu.

Sierpień

- Gminne Święta Plonów.

Wrzesień

- wyjazd Zespołu Radojewiczanie na festiwal do Międzyzdrojów
- rekrutacja i przygotowania do uruchomienia Uniwersytetu III Wieku Filia w Dąbrowie Biskupiej.

Październik

- przygotowywanie Święta 11 Listopada
- inauguracja III roku Uniwersytetu III Wieku – Filia w Dąbrowie Biskupiej
- organizacja zajęć dla uczestników Uniwersytetu III Wieku oraz dla dzieci i młodzieży.

Listopad

- 11 listopada 2018 roku odbyły się Uroczyste Obchody 100 Rocznicy Odzyskania Niepodległości, w których wzięli udział mieszkańcy Gminy Dąbrowa Biskupia. Historie związaną z Odzyskaniem Niepodległości przybliżyła młodzież ze Szkoły Podstawowej w Parchaniu.

Grudzień

- Wigilia Słuchaczy Uniwersytetu III Wieku w siedzibie Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej .

XIV. GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W DĄBROWIE BISKUPIEJ

Gminna Biblioteka Publiczna niezmiennie służy mieszkańcom gminy Dąbrowa Biskupia upowszechniając i promując czytelnictwo prowadząc działalność informacyjną oraz kulturalno-edukacyjną.

Czytanie książek to najpiękniejsza zabawa jaką sobie ludzkość wymyśliła- tak twierdziła nasza „noblistka” Wisława Szymborska. Według Marii Dąbrowskiej- książka i możliwość czytania to jedno z największych cudów naszej cywilizacji. Biblioteka jest jednym z tych miejsc, które w życiu człowieka pojawia się nieraz. Biblioteka nie jest jedynie budynkiem czy instytucją, ale tysiącami historii opowanymi przez książkę i człowieka – zarówno czytelnika jak i bibliotekarza. Bez jednego trudno byłoby istnieć drugiemu. Wspólnie tworzą ład i harmonię, potrzeby kulturalne, pasje, pielęgnują prawo czytania i obcowania z kulturą. Czytanie sprzyja rozwojowi umysłowemu człowieka oraz jego wyobraźni, a odczytane społeczeństwo jest bardziej inteligentne i innowacyjne.

W zakresie wypełniania swoich zadań Biblioteka w coraz szerszym zakresie podejmuje współpracę z mieszkańcami, stowarzyszeniami jak i instytucjami.

Gminna Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Biskupiej w Dąbrowie Biskupiej była czynna przez 28 godzin w tygodniu do 21 czerwca, a od 22 czerwca do końca roku 20 godz. tygodniowo.

Filia GBP w Pieraniu była czynna w każdy wtorek

Filia GBP w Radojewicach była czynna w każdy czwartek

Filia GBP w Wonorzu czynna była w każdy czwartek i sobotę

Zadania podstawowe

1. Gromadzenie, opracowywanie i przechowywanie materiałów bibliotecznych, zakup nowości wydawniczych z uwzględnieniem poszczególnych grup czytelniczych, uzupełnienie księgozbioru o aktualnie obowiązujący kanon lektur szkolnych.
2. Udostępnianie zbiorów bibliotecznych oraz usług internetowych.
3. Ocena posiadanych zbiorów pod kontem ich przydatności w środowisku i dokonywanie niezbędnych selekcji.
4. Popularyzacja książki i czytelnictwa, poprzez akcentowanie ważniejszych rocznic literackich i historycznych.
5. Wspieranie systemu edukacji, poprzez rozwijanie zainteresowań czytelniczych wśród dzieci i młodzieży szkolnej.
6. Opracowanie planu pracy z uwzględnieniem potrzeb środowiska.
7. Gromadzenie i przechowywanie dokumentacji związanej z działalnością biblioteki.
8. Gromadzenie materiałów regionalnych.
9. Dbałość o stan lokalu i estetyczny wygląd pomieszczeń biblioteki.

Gromadzenie i opracowanie zbiorów

Podstawowym warunkiem prawidłowego funkcjonowania biblioteki jest systematyczny wpływ nowości wydawniczych.

Gminna Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Biskupiej jako instytucja organizująca, upowszechniająca czytelnictwo w pierwszym rzędzie opiera się na istnieniu racjonalnie skompletowanym księgozborze, który jest podstawowym czynnikiem warunkującym pracę w bibliotece.

W 2018 roku w bibliotece przybyło ogółem 412 książek.

Zakupiono 412 woluminów za 8509,48 zł w tym:

Budżet własny- 256 wol. za 5 500,48 zł

Środki Biblioteki Narodowej- 156 wol. za 3009,00 zł

Liczba zakupionych książek na 100 mieszkańców w bibliotece wynosi 8.

Średnia cena książki wyniosła około 21,38 zł.

Księgozbiór w GBP – 21203 wol.

Księgozbiór Filii w Pieraniu- 3732 wol.

Księgozbiór Filii Radojewice- 5761 wol.

Księgozbiór Filii Wonorze- 9255 wol.

Na koniec 2018 roku księgozbiór biblioteki liczył 39 951 książek oraz 76 audiobooków.

W minionym roku prenumerowano 10 tytułów czasopism na ogólną sumę 1250,12

(Gazeta Pomorska, Magazyn Mini Mini , Mój Piękny Ogród, Przyjaciółka, Poradnik Bibliotekarza, Poznaj Swój Kraj, Przyroda Polska, Świetlica w Szkole, Twój Ogrodnik, Zdrowie). Prasa udostępniana jest na miejscu, można również wypożyczać do domu.

Czytelnictwo i wypożyczenia

W 2018 roku w bibliotece zarejestrowano 376 czytelników.

Liczba czytelników na 100 mieszkańców wniosła 7,31

Tabela przedstawia kategorie wiekową czytelników:

	Czytelnicy wg wieku					
	Do lat 15	16-19 lat	20-24 lat	25-44 lat	45-60 lat	powyżej 60
GBP Dąbrowa B.	63	22	17	52	36	20
Filia Pieranie	10	7	5	4	2	3
Filia Radojewice	10	7	4	5	4	2
Filia Wonorze	26	12	3	15	11	5

W ciągu roku ze zbiorów biblioteki korzystało 3957 użytkowników, z czytelni komputerowej skorzystało 549 osób, wypożyczono ogółem 7 192 jednostek inwentarzowych oraz udostępniono 2943 czasopisma nieoprawne. Najwięcej książek wypożyczono z literatury pięknej dla dorosłych.

Komputeryzacja biblioteki

Posiadamy w Gminnej Bibliotece Publicznej 3 komputery otrzymane w ramach programu „Ikonka” i jeden do prac administracyjnych oraz w Filii GBP w Pieraniu 3 komputery w ramach programu „IKONKA CD”.

Po jednym zestawie Komputerowym w ramach Programu Rozwoju Bibliotek : Filia Radojewice i Filia Wonorze- wszystkie są udostępniane dla czytelników i wszystkie są podłączone do Internetu.

Wszystkie placówki posiadają bezpłatny, publiczny dostęp do Internetu. Posiadamy dostęp do internetu poprzez stałe łącze (internet udostępniany w Gminnej Bibliotece Publicznej i jej Filii GBP w Pieraniu, Radojewicach i Wonorzu jest bezpłatny). W bibliotece trwają prace związane z tworzeniem komputerowej bazy danych,katalogowanie w systemie MAK +

Działalność kulturalno- edukacyjna

Obok działalności statutowej biblioteki, gromadzenie, opracowanie i udostępnianie księgozbioru, placówka prowadzi działalność kulturalną. Biblioteka w zakresie popularyzacji książki prowadzi następujące formy pracy z książką:

- wystawy nowych książek jako forma informacji o książkach, promowanie najnowszych publikacji,
- mini konkursy czytelnicze,
- praca indywidualna z czytelnikiem np. pomoc w wyszukiwaniu informacji w internecie i słownikach, pomoc w zakładaniu skrzynek mailowych,
- zajęcia plastyczne z wykorzystaniem różnych technik, np. masa solna, robótki ręczne z papieru i materiału - cyklicznie podczas wakacji letnich. Jesienne spotkanie z przyrodą - robienie kasztanowych ludzików, przedświąteczne robótki ozdób choinkowych. Kolorowanki, puzzle, krzyżówki, gry planszowe do korzystania na miejscu.

Szkolenia i doksztalcanie

Biblioteka korzystała ze szkoleń organizowanych przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Bydgoszczy. Pracownik uczestniczył w szkoleniu dotyczącym programu bibliotecznego MAK +, który został zainstalowany we wszystkich placówkach bibliotecznych. Obecnie prowadzone są prace nam wprowadzeniem księgozbioru do programu.

Budżet biblioteki

1. Na realizację zadań biblioteki organizator przyznał 138.000,00zł
2. Pozyskano dotacje z Biblioteki Narodowej w kwocie 3.009,00zł

XV. LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2016-2023 został przyjęty uchwałą Rady Gminy Dąbrowa Biskupia Nr XXXII/ 222/2018 w dniu 28 lutego 2018 roku. W kwietniu 2018 roku został wpisany do wykazu programów rewitalizacji Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

W Lokalnym Programie Rewitalizacji wyznaczono następujące obszary:

Wyznaczenie obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji Gminy Dąbrowa Biskupia zostało przeprowadzone na podstawie „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” Ministra Rozwoju z dnia 2 sierpnia 2016 r. (dalej Wytyczne Ministra) oraz na podstawie „Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020” (dalej Zasady) z 27 stycznia 2016r. opublikowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przyjęto, że oba dokumenty pozostają względem siebie w zgodności. Sposób wyznaczenia obszarów zdegradowanych i rewitalizacji został w przytoczonych Zasadach uszczegółowiony w stosunku do Wytycznych Ministra.

Zgodnie z zapisami Wytycznych wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji poprzedza opracowanie Programu Rewitalizacji i jest jego elementem. W Wytycznych Ministra obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji zostały zdefiniowane następująco:

- **Obszar zdegradowany** – jest to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów. Stan kryzysowy to stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w innych sferach.
- **Obszar rewitalizacji** – jest to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny przemysłowe (w tym portowe i powydobywcze), powojkowe lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

Obszar zdegradowany gminy

Delimitacja obszaru zdegradowanego na obszarach wiejskich, zgodnie z „Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020” powinna odbywać się poprzez wskazanie miejscowości wykazujących stan kryzysowy (za obszar zdegradowany uważa się całą miejscowość, w której stwierdzono występowanie stanu kryzysowego).

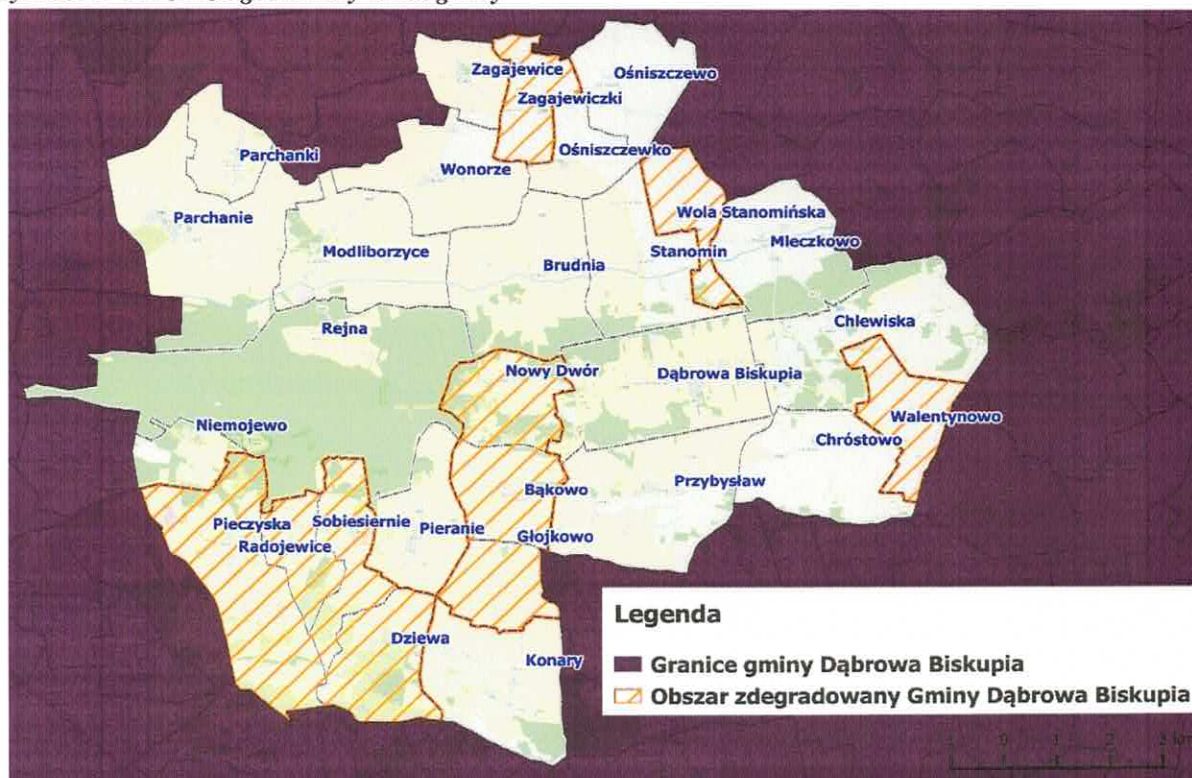
Wyznaczanie obszarów zdegradowanych

Przeprowadzone na podstawie analizy zgromadzonych danych statystycznych badanie delimitacyjne wykazało, że **do obszarów zdegradowanych w gminie Dąbrowa Biskupia**, z uwagi na ponadprzeciętną koncentrację zjawisk problemowych w sferze społecznej (wysoki udział osób korzystających z pomocy społecznej, wysoki udział osób bezrobotnych w ogóle ludności w wieku produkcyjnym) oraz sferze przestrzenno-funkcjonalnej (dostępność obiektów infrastruktury aktywizacji mieszkańców) i/lub sferze gospodarczej (liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności) **zaliczyć można następujące miejscowości:**

- **Bąkowo**
- **Dziewa**
- **Głojkowo**
- **Nowy Dwór**
- **Pieczyska**
- **Radojewice**
- **Sobiesiernie**
- **Walentynowo**
- **Wola Stanomińska**
- **Zagajewiczki**

Na zamieszczonej poniżej mapie poglądowej przedstawiono granice obszarów wyznaczonych jako zdegradowane na tle zasięgu granic gminy. Granice zostały ustalone na podstawie granic obrębów geodezyjnych. Całkowita powierzchnia obszaru zdegradowanego wynosi ok. 36,63 km² i stanowi 25% obszaru gminy. W miejscowościach wchodzących w skład obszaru zdegradowanego mieszkają łącznie 1 344 osoby, co stanowi 26% ludności gminy.

Rysunek 1. Obszar zdegradowany na tle gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Geoportal2, Open Street Map

Obszar rewitalizacji gminy

Zgodnie z Wytycznymi Ministra Rozwoju obszarem rewitalizacji może zostać obszar zdegradowany w całości lub jego część jeśli łącznie nie przekracza 20% powierzchni gminy i 30% ludności gminy. Wyznaczony obszar zdegradowany przekracza próg powierzchni, stąd niemożliwe jest określenie zasięgu obszaru rewitalizacji odpowiadającego zasięgowi jego granic. Występuje konieczność ograniczenia zasięgu obszaru rewitalizacji.

Działając przy ograniczonych możliwościach finansowych i organizacyjnych konieczne jest wyznaczenie obszaru rewitalizacji, o zasięgu który zapewni możliwie najwyższą efektywność prowadzonej interwencji. Zastosowane podejście powinno uwzględniać jak najwyższy poziom koncentracji przestrzennej działań (np. poprzez zachowanie spójności obszaru) oraz wskazanie priorytetów rozwojowych – celu, który zamierza się osiągnąć poprzez prowadzenie polityki rewitalizacji na terenie gminy.

Zarówno diagnoza kontekstowa jak i badanie delimitacyjne wykazało, iż najbardziej dotkliwym problemem na terenie gminy jest bezrobocie oraz wysoki udział ludności korzystającej z pomocy społecznej, dlatego też za główny cel rewitalizacji na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia przyjęto: „**Zwiększenie partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej**”.

Miejscowości, które zostaną włączone w ramy obszaru rewitalizacji muszą spełnić łącznie 2 kryteria określone na podstawie „Zasadach programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020” dla wybranego celu rewitalizacji.

CEL REWITALIZACJI D:

ZWIĘKSZENIE PARTYCYPACJI W ŻYCIU SPOŁECZNYM DLA SPOŁECZNOŚCI W REJONACH

O WYSOKIM UZALEŻNIENIU OD ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

Kryteria wyboru:

Miejscowość wykazuje wyższy od przeciętnej w gminie wskaźnik osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Lokalny samorząd może wykazać udokumentowane zainteresowanie prowadzeniem zajęć aktywizujących (np. przez sektor ngo),

Zdiagnozowany stan kryzysowy uzasadniający podjęcie interwencji:

ZACHOWANO WYMOGI KRYTERIUM:

Wszystkie miejscowości tworzące podobszary obszaru zdegradowanego spełniają kryterium wykazując wyższy od przeciętnej w gminie (12,0%) wskaźnik osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej:

- Bąkowo – 18,2%,
- Dziewa – 39,2%,
- Głojkowo – 44,4%,
- Nowy Dwór – 30,8%,
- Pieczyńska – 26,3%,
- Radojewice – 16,3%,
- Sobiesiernie – 19,6%,
- Walentynowo – 33,7%,
- Wola Stanomińska – 24,8%,
- Zagajewiczki – 12,8%.

ZACHOWANO WYMOGI KRYTERIUM:

Gmina posiada udokumentowane deklaracje ze strony organizacji pozarządowych, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, dotyczące zamiaru podjęcia działań służących aktywizacji i integracji mieszkańców miejscowości, m.in. w oparciu o istniejącą infrastrukturę (świetlicę środowiskową) w Pieraniu:

- Bąkowo,
- Dziewa,
- Głojkowo,
- Nowy Dwór,
- Pieczyńska,
- Sobiesiernie.

BRAK SPEŁNIENIA WYMOGÓW:

Gmina nie uzyskała wiążących deklaracji ze strony organizacji pozarządowych dotyczących zamiaru podjęcia działań służących aktywizacji i integracji mieszkańców miejscowości:

- Radojewice,
- Walentynowo,
- Wola Stanomińska,
- Zagajewiczki.

Na podstawie powyższej analizy kryteriów określonych dla przyjętego celu rewitalizacji do obszarów rewitalizacji zaliczono następujące miejscowości:

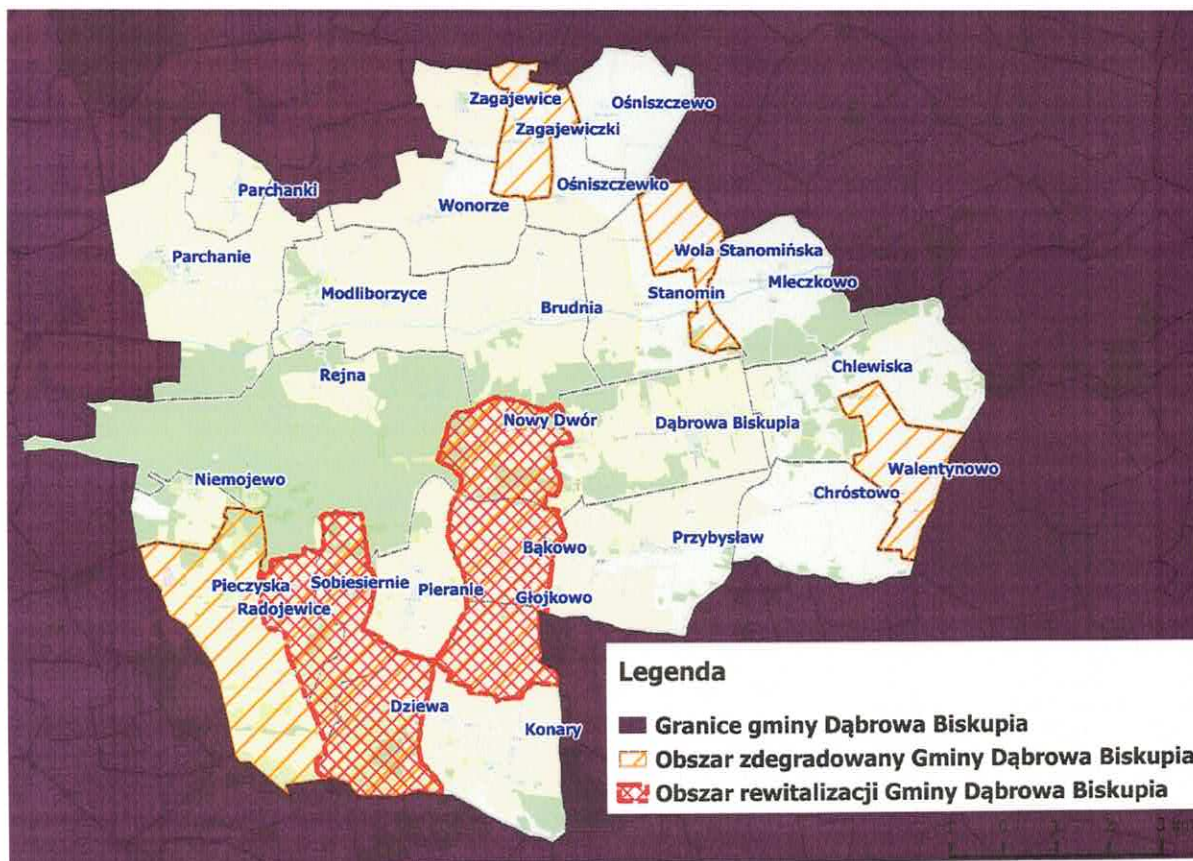
- **Bąkowo,**
- **Dziewa,**
- **Głojkowo,**
- **Nowy Dwór,**
- **Pieczyska,**
- **Sobiesierne.**

Wskazane powyżej podobszary tworzące obszar rewitalizacji Gminy Dąbrowa Biskupia cechują się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, zdecydowanie przekraczając wartości średnie dla gminy. Z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego tych terenów gmina zamierza prowadzić na nich rewitalizację.

Miejscowości wskazane jako obszar rewitalizacji stanowią spójną przestrzeń co wypełnia zasadę koncentracji przestrzennej i zwiększa efektywność prowadzonej interwencji. Ponadto ich przestrzenne skoncentrowanie w niedużej odległości od głównego lokalnego centrum aktywności społecznej jakim jest świetlica środowiskowa w Pieraniu, w której planuje się realizację działań społecznych skierowanych dla społeczności obszaru rewitalizacji, gwarantuje dogodny dostęp wszystkim mieszkańcom, a tym samym zwiększa szansę na aktywizację ludności zagrożonej wykluczeniem i powodzenie procesu odnowy obszaru w wymiarze społecznym.

Poniżej na mapach poglądowych przedstawiono granice miejscowości tworzących obszar rewitalizacji Gminy Dąbrowa Biskupia.

Rysunek 2. Obszar rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego i granic gminy

Obszary rewitalizacji łącznie zamieszkuje 631 osób, co stanowi 12,2% ludności gminy ogółem. Łączna powierzchnia obszarów rewitalizacji to ok. 19,76 km², czyli 13,4% całkowitej powierzchni gminy. Wyznaczony obszar rewitalizacji spełnia zatem kryteria określone w Wytycznych Ministra Rozwoju nie przekraczając 20% powierzchni gminy i 30% ludności gminy.

W 2018 roku gmina przygotowywała się do konkursów jakie mają być ogłoszone w priorytecie inwestycyjnym w roku 2019 przez Stowarzyszenie Lokalną Grupę Działania Czarnoziem na Soli.

XVI. GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ NARKOMANII

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką w oparciu o Gminny Program Profilaktyki Alkoholowej oraz Narkomani i Ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy do zadań własnych.

Do tych działań należy zaliczyć działania promujące zdrowie, leczenie oraz pomoc rodzinom w radzeniu sobie z alkoholizmem jej członków (współuzależnienie).

W realizacji tych zadań powołana jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która współpracowała ze szkołami z terenu Gminy, z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej, Policją i Sądem.

1. Stan szkód i zagrożeń.

Narkomania stanowi wyzwanie cywilizacyjne o zasięgu globalnym. Niesie za sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego. Związana jest ściśle z wieloma problemami społecznymi, jak ubóstwo, bezrobocie, prostytutka, przestępczość, bezdomność.

Poziom bezrobocia w Gminie ma duży wpływ i sprzyja powstawaniu uzależnień od alkoholu. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Inowrocławiu zarejestrowanych na koniec roku 2018 było 240 bezrobotnych, w tym 146 kobiet. Z prawem do zasiłku 44, w tym 24 kobiety.

Do szkół podstawowych na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia uczęszcza łącznie 633 dzieci.

Z informacji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej w Gminie jest 19 rodzin patologicznych, w których żyją 32 osoby.

Z informacji Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu odnotowano szereg zdarzeń związanych z alkoholem:

1. Interwencje domowe - 25
2. Doprowadzonych do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych w Inowrocławiu w celu wytrzeźwienia -16
3. Kierujących w stanie nietrzeźwości - 8
4. Interwencje dotyczące przemocy z wykorzystaniem procedury „niebieska karta” – 9
5. interwencje związane ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych - 2
6. Nie stwierdzono przestępstw narkotykowych

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Dąbrowa Biskupia wynosi ogółem 17, w tym:

- 1) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 17
do 4,5% oraz piwo – 17 punktów,
od 4,5% do 18 % - 15 punktów,
powyżej 18%- 16 punktów,
- 2) ogródki piwne - 3
- 3) zezwoleń jednorazowych - 4

Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada 300 mieszkańców.

2. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbrowie Biskupiej w minionym roku:

1. Wnioski o skierowanie na leczenie odwykowe - 4
2. Wnioski o wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu - 4
3. Wywiady środowiskowe - 5
4. Rozmowa profilaktyczna - 1 (9 wysłanych zaproszeń, z tego tylko 1 osoba się zgłosiła)
5. Wnioski skierowane do Sądu Rejonowego w Inowrocławiu. Ogółem 6, w tym:
  - a) o wydanie nakazu doprowadzenia na badanie przez biegłych - 4
  - b) o zobowiązanie do leczenia odwykowego - 4
6. Posiedzeń Komisji - 9
7. Dobrowolne leczenie- ambulatoryjne – 1

3. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu Profilaktyki Alkoholowej oraz Narkomanii a) profilaktyka i terapia kierowana do dzieci i młodzieży z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia:

-współpraca z Komendą Powiatową Policji w Inowrocławiu
-organizowane pogadanki profilaktyczne dla uczniów, w efekcie których bezpiecznie pokonują drogę do szkoły i do domu, bezpiecznie spędzają ferie zimowe oraz udają się na wypoczynek letni. Uczniowie zostają pouczeni o konsekwencjach swojego zachowania, uczestniczą w prelekcji dotyczącej bezpieczeństwa, demoralizacji oraz odpowiedzialności za czyny karalne.

-zajęcia warsztatowe w szkołach, których głównym celem jest obserwacja własnych reakcji i zachowań oraz ukazanie zabawy jako ważnej funkcji edukacyjnej, a także kształtowanie u uczniów postaw akceptacji i tolerancji oraz poszanowania praw innych.

- zajęcia opiekuńczo-wychowawcze w Środowiskowej Świetlicy w Pieraniu

-zajęcia socjoterapeutyczne w świetlicach w Ośniszczewie i Radojewicach,

-z opiekuńczo – wychowawcze realizowane przez Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej. w świetlicach wiejskich: w Konarach, Brudni, Nowym Dworze, Mleczkowie i Modliborzycach

b) działalność profilaktyczna, edukacyjna i terapeutyczna: prowadzenie punktu ds. uzależnień - wsparcie oraz doradztwo w poszukiwaniu zmiany sytuacji.

Punkt czynny jest raz w tygodniu przez 2 godziny (piątek w godz. 15.00 do 17.00)

W roku mienionym psychoterapeuta udzieliła 55 porad 4 osobom.

Problematyka rozmów: nadużywania alkoholu przez bliską osobę, picie alkoholu przez zgłaszającą się osobę.

Punkt udzielił pomocy i wsparcia w różnych kategoriach problemów. Pomoc mogą znaleźć osoby uzależnione i współuzależnione oraz osoby będące w kryzysie. Podczas spotkań zainteresowani uzyskali podstawową wiedzę o chorobie alkoholowej, sposobie radzenia sobie z problemem alkoholowym jak i postępowania w trudnych sytuacjach.

Konsultacje indywidualne z dziećmi, rodzicami i nauczycielami celem udzielenia wsparcia, porady lub diagnozy. Część spotkań miała charakter terapeutyczny.

Większość zgłaszanych problemów dotyczyła zaburzeń emocjonalnych uczniów, problemów z relacjami rówieśniczymi lub z dorosłymi oraz problemów wychowawczych. W roku 2018 przeprowadzono także kilka zajęć grupowych (w wybranych klasach) z zakresu interwencji kryzysowej lub profilaktyki (komunikacja, rozwiązywanie konfliktów, radzenie sobie z emocjami).

c) informacja i propaganda:

-udostępnianie literatury i materiałów edukacyjnych, broszur, ulotek o tematyce alkoholowej i przemocy w rodzinie.

d) szkolenia z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

- szkoleniach dotyczące ustawodawstwa i zmian w przepisach dotyczących Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przemocy w rodzinie.

e) wydatki związane z realizacją Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii

Środki pozyskiwane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczone są w całości na prowadzenie działań profilaktycznych wynikających z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi

- wpływy środków za zezwolenia alkoholowe w 2018 roku wyniosły: 82 835,63 zł.
- środki niewykorzystane w 2017 roku, które przeszły na rok 2018 wyniosły 11 590,81 zł.
- wydatki związane z realizacją Programu wyniosły : 83 970,81 zł.

XVII. PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY DĄBROWA BISKUPIA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI I INNYMI PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia działa 14 stowarzyszeń z czego jedno jest Stowarzyszeniem zwykłym zarejestrowanym w rejestrze prowadzonym przez Starostwo Powiatowe, 6 to Ochotnicze Straże Pożarne a pozostałe 7 to stowarzyszenia zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym.

W Gminie Dąbrowa Biskupia od 2010 roku działa koordynator ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Gmina Dąbrowa Biskupia w 2018r. zleciła realizację zadań publicznych w następujących zakresach:

- wspieranie i upowszechnianie Kultury fizycznej,
- działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- edukacji, oświaty i wychowania.

Na wykonywanie zadań publicznych w 2018 roku w zakresie upowszechniania kultury fizycznej na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia, przyznano dotacje w oparciu o ustawę o sporcie. Komisja opiniodawcza uznała ofertę złożoną w dniu 02.02.2018 przez Ludowy Zespół Sportowy „Dąb” Bąkowo za kompletną i prawidłowo przedstawioną. Pozytywnie oceniła możliwość realizacji zadania: „Organizacja szkoleń, treningów i udział w turniejach i rozgrywkach ligowych w piłkę nożną dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia”.

Kalkulację kosztów realizacji zadania uznano za prawidłową .

W ofercie uwzględniono zabezpieczonych środków publicznych.

Biorąc pod uwagę powyższe komisja pozytywnie ocenia możliwość realizacji zadania.

Podmiot ten otrzymał dotację w wysokości 37 000,00 zł.

Zadanie zostało zrealizowane zgodnie z ofertą.

Otwarty konkurs na wykonywanie zadań publicznych w 2018 roku w zakresie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych ogłoszono w dniu 31.08.2018 roku.

Na tą okoliczność wpłynęło 7 ofert złożonych przez:

- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Chlewiska
- Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich „Niezapominajki” z Przybysławia
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Pieranie
- Ochotniczą Straż Pożarną w Modliborzycach
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju „Razem” Chróstowo
- Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Dąbrowa Biskupia
- Stowarzyszenie Dąbrowa Biskupia

Komisja konkursowa w dniu 28.09.2018 roku uznała oferty wszystkich 7 podmiotów za kompletne i prawidłowo przedstawione. Pozytywnie oceniła możliwość realizacji zadań przez Stowarzyszenia. Kalkulację kosztów realizacji zadania uznano za prawidłową.

W ofercie uwzględniono wysokość środków publicznych zgodnie z ogłoszeniem.

Wymogi określone w ogłoszeniu oraz ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie zostały spełnione.

Biorąc pod uwagę powyższe komisja pozytywnie oceniła możliwość realizacji zadania i każdy z podmiotów otrzymał dotację na realizację zadania:

- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Chlewiska na zadanie pt. „Rękodzielnictwo” – 1000,00 zł.
- Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich „Niezapominajki” z Przybysławia na zadanie pt. „Kwiaty niezastąpioną dekoracją stołu” – 1000,00 zł
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Pieranie na zadanie pt. „ Wycinanka kujawska tradycja i nowoczesność. Kultywowanie tradycji w obrazach” – 1000,00 zł
- Ochotnicza Straż Pożarna w Modliborzycach na zadanie pt. „W zdrowym ciele zdrowy duch” - 1000,00 zł.
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju „Razem” Chróstowo na zadanie pt. „Warsztaty wypieków cukierniczych „ Słodka Chwila” – 1000,00 zł.
- Stowarzyszenie Dąbrowa Biskupia- na zadanie pt. Propagowanie zdrowego i aktywnego stylu życia wśród mieszkańców Dąbrowy Biskupiej i okolic”-1000,00 zł.
- Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Dąbrowa Biskupia – „ Historia skorupki- jak wytwarzano niegdyś naczynia”- 1000,00 zł.

Zadania zostały zrealizowane zgodnie z ofertą.

W zakresie edukacji, oświaty i wychowania w roku 2018 ogłoszono dwa konkursy.

Otwarty konkurs na wykonywanie zadań publicznych w 2018 roku w zakresie edukacji, oświaty i wychowania ogłoszono w dniu 29.12.2017 . W dniu 18 stycznia wpłynęła jedna oferta złożona przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Chlewiska

Komisja oceniająca w dniu 24.01.2018r. uznała ofertę za kompletną i prawidłowo przedstawioną. Pozytywnie oceniła możliwość realizacji zadania przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Chlewiska. Kalkulację kosztów realizacji zadania uznano za prawidłową. W ofercie uwzględniono wysokość środków publicznych zgodnie z ogłoszeniem. Podmiot ten otrzymał dotację w wysokości 16 000,00 zł.

Otwarty konkurs na wykonywanie zadań publicznych w 2018 roku w zakresie edukacji, oświaty i wychowania ogłoszono w dniu 06.07.2018r. W dniu 23 lipca 2018r. wpłynęła jedna oferta złożona przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Chlewiska.

Komisja oceniająca w dniu 01.08.2018r. uznała ofertę za kompletną i prawidłowo przedstawioną. Pozytywnie oceniła możliwość realizacji zadania przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Chlewiska. Kalkulację kosztów realizacji zadania uznano za prawidłową. W ofercie uwzględniono wysokość środków publicznych zgodnie z ogłoszeniem. Podmiot ten otrzymał dotację w wysokości 10 500,00 zł.

W październiku 2018 roku przeprowadzono konsultacje w sprawie programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na rok 2019.

W roku 2018 organizacje pozarządowe aktywnie współpracowały z Gminnym Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Biskupiej reprezentując Gminę Dąbrowa Biskupia na zewnątrz gdzie zajmowały wysokie miejsca. Swoimi pracami oraz przygotowanymi posiłkami wspierały organizowanie imprez gminnych.

Należy zaznaczyć że wszystkie Stowarzyszenia działają nieodpłatnie, a ich członkowie wykonują zadania jako wolontariusze.

XVIII. PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY DĄBROWA BISKUPIA

Zgodnie z ustawą o ochronie zwierząt na terenie corocznie podejmowana jest uchwała zatwierdzająca program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia. W 2018 r. program został zatwierdzony uchwałą nr XXXIII/226/2018 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 23 marca 2018 r.

Program określa w jakim zakresie Gmina podejmuje działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa i poszanowania prawa do godnego życia zwierząt. Program obejmuje swoim zakresem zarówno opiekę nad zwierzętami domowymi, jak i dziko żyjącymi.

W ramach programu podpisano umowę ze schroniskiem dla zwierząt bezdomnych w Inowrocławiu, gwarantującą 24 godzinną opiekę, wyżywienie oraz opiekę weterynaryjną, zwierząt które przekazywane są z terenu gminy Dąbrowa Biskupia. Rocznie z terenu Gminy, przewijają się około 30 szt. bezdomnych zwierząt, a stałych pensjonariuszy jest na poziomie 12-15 szt. Wielkości są płynne w związku z prowadzoną przez schronisko akcją adopcyjną zwierząt bezdomnych, co daje dobre wyniki, bo około 50% zwierząt znajduje nowy dom. Dla bieżącej opieki i interwencji przy zdarzeniach z udziałem zwierząt na obszarze Gminy podpisano umowę z lekarzem weterynarii, który udziela pomocy poszkodowanym osobnikom.

Bardzo istotnym elementem jest także możliwość krótkotrwałego przetrzymania zagubionego zwierzęcia w gospodarstwie rolnym we wsi Ośniszczewko.

W ramach programu przeprowadzono interwencje w zdarzeniach losowych. Poszkodowanym zwierzętom udzielano pomocy weterynaryjnej. W sytuacji ekstremalnej w przypadku zgonu zwierzęcia, podpisano umowę z firmą zajmującą się utylizacją .

Program jest finansowany ze środków gminnych i w skali roku 2018 to był wydatek 51 656,41 zł z czego utrzymanie zwierząt w schronisku to 38 626,00 zł a na odławianie 9 076,01 zł.

XIX. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY DĄBROWA BISKUPIA

W 2018 r. Rada Gminy Dąbrowa Biskupia podjęła 76 uchwał, dotyczących różnych dziedzin działalności Gminy m.in. finansów i podatków, programów i planów, pomocy społecznej, przeciwdziałania alkoholizmowi, wyborów oraz spraw organizacyjnych.

Uchwały dotyczące finansów Gminy

Budżet uchwalony i jego zmiany

Uchwałą Nr XXXI/218/2017 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 20 grudnia 2017r. został uchwalony budżet Gminy Dąbrowa Biskupia na 2018 rok:

- po stronie dochodów na kwotę 22 678 096,59 zł
- po stronie wydatków na kwotę 25 522 506,32 zł

W toku wykonywania budżetu w 2018 roku wprowadzono szereg zmian do uchwały budżetowej, w związku ze zmianą kwot subwencji na podstawie uzyskanych decyzji od Ministra Finansów, uzyskaniem dotacji celowych przekazywanych z budżetu państwa na podstawie decyzji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, Dyrektora Krajowego Biura Wyborczego w Bydgoszczy jak również w związku z dokonywaniem innych zmian w planie wydatków budżetowych, w celu zapewnienia płynności finansowej jednostek budżetowych oraz w zakresie realizacji programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3.

Zmiany dokonywano:

Uchwałami Rady Gminy Dąbrowa Biskupia:

1. Nr XXXII/223/2018 z dnia 28 lutego 2018r.
2. Nr XXXIII/230/2018 z dnia 23 marca 2018r.
3. Nr XXXIV/234/2018 z dnia 19 kwietnia 2018r.
4. Nr XXXV/242/2018 z dnia 25 maja 2018r.
5. Nr XXXVI/251/2018 z dnia 29 czerwca 2018r.
6. Nr XXXVII/256/2018 z dnia 2 sierpnia 2018r.
7. Nr XXXVIII/262/2018 z dnia 6 września 2018r.
8. Nr XXXIX/273/2018 z dnia 18 października 2018r.
9. Nr II/9/2018 z dnia 30 listopada 2018r.
10. Nr III/17/2018 z dnia 21 grudnia 2018r.

Zarządzeniami Wójta Gminy:

1. Nr 8/2018 z dnia 8 stycznia 2018r.
2. Nr 12/2018 z dnia 29 stycznia 2018r.
3. Nr 27/2018 z dnia 30 marca 2018r.
4. Nr 29/2018 z dnia 16 kwietnia 2018r.
5. Nr 35/2018 z dnia 25 kwietnia 2018r.
6. Nr 38/2018 z dnia 7 maja 2018r.
7. Nr 46/2018 z dnia 30 maja 2018r.

8. Nr 52/2018 z dnia 13 czerwca 2018r.
9. Nr 70/2018 z dnia 12 lipca 2018r.
10. Nr 73/2018 z dnia 19 lipca 2018r.
11. Nr 80/2018 z dnia 6 sierpnia 2018r.
12. Nr 92/2018 z dnia 21 sierpnia 2018r.
13. Nr 111/2018 z dnia 17 września 2018r.
14. Nr 113/2018 z dnia 26 września 2018r.
15. Nr 114/2018 z dnia 28 września 2018r.
16. Nr 119/2018 z dnia 5 października 2018r.
17. Nr 125/2018 z dnia 22 października 2018r.
18. Nr 128/2018 z dnia 26 października 2018r.
19. Nr 131/2018 z dnia 7 listopada 2018r.
20. Nr 132/2018 z dnia 9 listopada 2018r.
21. Nr 147/2018 z dnia 7 grudnia 2018r.
22. Nr 158/2018 z dnia 17 grudnia 2018r.
23. Nr 161/2018 z dnia 28 grudnia 2018r.

W okresie 2018 roku plan dochodów uległ zwiększeniu ogółem o kwotę 4 380 153,56 zł. Uchwałą Nr XXXV/237/2018 z dnia 25 maja 2018 r. zatwierdzono sprawozdanie finansowe wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Dąbrowa Biskupia za 2017 rok. Uchwałą Nr XXXV/238/2018 z dnia 25 maja 2018r. udzielono absolutorium Wójtowi Gminy Dąbrowa Biskupia za 2017 rok.

Wieloletnia Prognoza Finansowa

Wieloletnia Prognoza Finansowa została przyjęta Uchwałą Nr XXXI/219/2017 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 20 grudnia 2017r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2018-2028. Z uwagi na charakter działań podejmowanych przez Gminę dane dotyczące poszczególnych pozycji budżetu ulegają ciągłym zmianom, stąd też należało zaktualizować wartości przyjęte w WPF, zarówno w zakresie wyniku budżetu, przychodów i rozchodów, jak i w zakresie realizowanych przedsięwzięć. Wprowadzenie zmian powoduje zmianę Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2018-2030. W 2018 roku wprowadzono zmiany:

1. Uchwałą Nr XXXII/224/2018 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 28 lutego 2018r.
2. Uchwałą Nr XXXIII/231/2018 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 23 marca 2018r.
3. Uchwałą Nr XXXIV/235/2018 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 19 kwietnia 2018r.
4. Uchwałą Nr XXXV/243/2018 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 25 maja 2018r.
5. Uchwałą Nr XXXVI/252/2018 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 czerwca 2018r.
6. Uchwałą Nr XXXVII/257/2018 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 2 sierpnia 2018r.
7. Uchwałą Nr XXXVIII/263/2018 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 6 września 2018r.
8. Uchwałą Nr XXXIX/274/2018 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 18 października 2018r.
9. Uchwałą Nr II/10/2018 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 30 listopada 2018r.

10. Uchwałą Nr III/18/2018 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 21 grudnia 2018r.

W aspekcie rzetelnego i prawidłowego odzwierciedlenia kondycji finansowej i tendencji gospodarki finansowej gminy, niezbędna jest identyfikacja potencjalnych ryzyk związanych z pozycjami budżetowymi mającymi wpływ na limity zadłużenia. Stąd też wprowadzanie zmian na bieżąco umożliwia kontrolę kształtowania się wyniku wskaźników określających granice możliwości zaciągania zobowiązań.

Ustalenie potrzeb kredytowych gminy na poszczególne lata oraz związanych z nim kosztów obsługi zadłużenia nie może abstrahować od aktualnego poziomu rozwoju gospodarczego kraju.

Fundusz sołecki

Uchwałą Nr XXXIII/229/2018 z dnia 23 marca 2018r. wyodrębniono fundusz sołecki na 2019 rok, który jest obecnie realizowany przez wszystkie sołectwa.

Podatki

Określono nowe stawki podatkowe na 2019r.

Uchwałą Nr II/5/2018 z dnia 30 listopada 2018r. określono wysokość stawek podatku od środków transportowych na 2019rok

Uchwałą Nr II/6/2018 z dnia 30 listopada 2018r. określono wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2019rok

Uchwałą Nr II/7/2018 z dnia 30 listopada 2018r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawa obliczania podatku rolnego na obszarze Gminy Dąbrowa Biskupia określono wysokość podatku rolnego na 2019 rok

Dochody podatkowe w 2018r.:

- podatek rolny od osób fizycznych i prawnych wykonano na kwotę – 1 037 395,00 zł co stanowi 99,46 % planu rocznego,
- podatek od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych wykonano na kwotę 2 585 717,52 zł co stanowi 100,69 % planu rocznego,
- podatek od środków transportowych wykonano na kwotę 148 042,50 zł co stanowi 95,51 % planu rocznego,
- podatek leśny wykonano na kwotę 98 602,04 zł co stanowi 100,61 % planu rocznego,

Uchwałą Nr XXXVI/248/2018 z dnia 29 czerwca 2018r. w sprawie ustalenia wzorów formularzy podatkowych, dostosowano formularze podatkowe do zmienionych przepisów prawa.

Programy i plany, które realizowano w 2018r.

1. Uchwałą Nr XXXII/221/2018 z dnia 28 lutego 2018r. oraz uchwałą Nr XXXV/239/2018 z 25 maja 2018r. zmieniono „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2013 – 2032”

Dzięki temu programowi Gmina Dąbrowa Biskupia realizowała zadanie: pn. „Demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Dąbrowa Biskupia”. W 2018 roku usunięto wyroby zawierające azbest z 14 posesji z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia, w łącznej ilości 39,572Mg.

2. Uchwałą Nr XXXII/22/2018 z 28 lutego 2018 r. oraz uchwałą Nr XXXVIII/258/2018 z dnia 6 września 2018r. zaktualizowano Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2016 – 2023. Dzięki LPR Gmina będzie brać udział w konkursach, jakie mają być ogłoszone w priorytecie inwestycyjnym w roku 2019 przez Stowarzyszenie Lokalną Grupę Działania Czarnoziem na Soli.

3. Uchwałą Nr XXXIII/226/2018 z dnia 23 marca 2018r. przyjęto Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi, który zapobiega bezdomności zwierząt.

4. Uchwałą Nr XXXIV/233/2018 z dnia 19 kwietnia 2018r. oraz uchwałą Nr II/8/2018 z dnia 30 listopada 2018r. zmieniono Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii na 2018 rok. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zapobiega rozwojowi alkoholizmu i narkomanii na terenie Gminy. Uchwalany jest corocznie.

5. Uchwałą Nr XXXVII/254/2018 z dnia 2 sierpnia 2018r. zatwierdzono „Plan Rozwoju Miejscowości Dziewa na lata 2018-2027”, który będzie wykorzystywany w pozyskiwaniu środków zewnętrznych.

6. Uchwałą Nr XXXIX/268/2018 z dnia 18 października 2018r. przyjęto Roczny Program Współpracy Gminy Dąbrowa Biskupia z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019r. Dzięki programowi lokalne stowarzyszenia mogą realizować swoje cele na rzecz mieszkańców Gminy.

Wybory

1. Uchwałą Nr XXXIII/227/2018 z dnia 23 marca 2018r. w sprawie podziału Gminy Dąbrowa Biskupia na okręgi wyborcze. Gminę podzielono na 15 jednomandatowych okręgów wyborczych.

2. Uchwałą Nr XXXIV/232/2018 z dnia 19 kwietnia 2018r. w sprawie podziału Gminy Dąbrowa Biskupia na stałe obwody głosowania oraz uchwałą Nr XXXV/241/2018 z dnia 25 maja 2018r. w sprawie aktualizacji podziału Gminy Dąbrowa Biskupia na stałe obwody głosowania. Podzielono Gminę na 6 stałych obwodów głosowania.

3. Uchwałą Nr XXXV/244/2018 z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie opinii dotyczącej podziału powiatu inowrocławskiego na okręgi wyborcze w wyborach do Rady Powiatu Inowrocławskiego Rada Gminy Dąbrowa Biskupia udzieliła pozytywnej opinii.

4. Uchwałą Nr XXXVIII/260/2018 z dnia 6 września 2018 r. w sprawie utworzenia odrębnego obwodu głosowania został utworzony odrębny obwód głosowania w Domu Pomocy Społecznej w Parchaniu.

Przeciwdziałanie alkoholizmowi

1. Uchwałą Nr XXXVI/246/2018 z dnia 29 czerwca 2018r. ustalono maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia.

2. Uchwałą Nr XXXVI/247/2018 z dnia 29 czerwca 2018r. ustalono zasady usytuowania miejsc na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia.

Pomoc społeczna

Uchwałą Nr III/16/2018 z dnia 21 grudnia 2018r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej przez osoby objęte wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, podwyższone zostało do 150% kryterium dochodowe zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Program będzie realizowany w latach 2019-2023.

Konsultacje społeczne

Uchwałą Nr III/14/2018 z dnia 21 grudnia 2018 r. określono z zasady i tryb przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Dąbrowa Biskupia. Pierwsze konsultacje były przeprowadzone w celu zmiany statutów sołectw.

Szczegółowa realizacja wszystkich uchwał przedstawiana jest na każdej sesji Rady Gminy.

XX. WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Czarnoziem na Soli jest partnerstwem, składającym się z przedstawicieli władz publicznych, lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych oraz mieszkańców, przy czym na poziomie podejmowania decyzji ani władze publiczne ani żadna z grup interesu nie posiada więcej niż 49 % praw głosu. Stowarzyszenie zapewnia opracowanie niedyskryminującej i przejrzystej procedury wyboru oraz obiektywnych kryteriów wyboru operacji, które pozwalają uniknąć konfliktów interesów, gwarantując, że co najmniej 50 % głosów w decyzjach dotyczących wyboru pochodzi od partnerów niebędących instytucjami publicznymi i umożliwiają wybór w drodze procedury pisemnej. Stowarzyszenie jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych, którego podstawowym celem jest działanie na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. Stowarzyszenie posiada osobowość prawną i działa na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 1989r. Prawo o Stowarzyszeniach (tj. Dz. U. z 2001r. Nr 79, poz.855, z późn. zm.), ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U.2014.1118 j.t.); ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności; ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz.U.2015.349); Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347/355 z 20.12.2013); rozporządzenia Rady (WE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347/487 z 20.12.2013r.) oraz niniejszego Statutu.

Celami i zadaniami Stowarzyszenia są:

1. działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich z uwzględnieniem należytej ochrony oraz promocji środowiska naturalnego, krajobrazu i zasobów historyczno-kulturowych oraz równości szans;
2. aktywizowanie ludności wiejskiej;
3. opracowanie i realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju (zwanej dalej LSR) dla obszaru gmin: Dąbrowa Biskupia, Gniewkowo, Inowrocław – gmina wiejska, Janikowo, Kruszwica, Pakość, Rojewo, Złotniki Kujawskie (zwanego dalej obszarem działania LGD);
4. promocja obszarów wiejskich oraz gmin położonych na obszarze działania LGD;

5. mobilizowanie społeczności lokalnej do wzięcia udziału w procesie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich położonych na obszarze LGD;
6. upowszechnianie i wymiana informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich, miejsko-wiejskich i miejskich położonych na obszarze LGD;
7. podejmowanie inicjatyw i działań mających na celu pobudzenie aktywności społeczności lokalnych oraz ich czynny udział w opracowaniu i realizacji LSR oraz innych programów pomocowych i w ramach tego wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej;
8. propagowanie działań na rzecz realizacji LSR w obszarze działania LGD;
9. pozyskiwanie partnerów źródeł finansowania LSR, w tym z programów pomocowych;
10. udzielanie wsparcia mieszkańcom obszaru objętego LSR w zakresie przygotowania projektów i pozyskania środków na ich realizację, w tym z programów pomocowych oraz innych projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej;
11. podejmowanie inicjatyw i działań dla rozwoju Kujaw Zachodnich mających na celu: rozwój produktów regionalnych, turystyki, przedsiębiorczości, zasobów ludzkich, społeczeństwa obywatelskiego i informacyjnego, poprawę estetyki miejscowości na obszarze działania LGD i bezpieczeństwa mieszkańców, edukację estetyczną i artystyczną mieszkańców, aktywizację gospodarczą i zawodową, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i patologiom społecznym, propagowanie zdrowego trybu życia oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego na obszarze działania LGD;
12. pozyskiwanie innych źródeł finansowania, opracowywanie i realizacja innych programów pomocowych oraz projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej;
13. kreowanie lokalnych produktów i usług, w szczególności turystycznych, tworzenie infrastruktury turystycznej Kujaw Zachodnich;
14. promocja i organizacja wolontariatu;
15. prowadzenie działalności szkoleniowej i wydawniczej;
16. ochrona praw kobiet oraz działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
17. współpraca międzynarodowa rozwijająca wymianę doświadczeń, dobrych praktyk, które przyczynią się do innowacyjności działań na Kujawach Zachodnich;
18. współpraca z organizacjami pozarządowymi krajowymi i zagranicznymi oraz ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw;
19. uczestnictwo członków Stowarzyszenia w programach dotyczących edukacji, kultury, ekologii, integracji europejskiej oraz współpracy międzynarodowej;

20. prowadzenie działalności edukacyjnej i kulturalnej, zwłaszcza w zakresie inicjowania, wspierania i pomocy w przedsięwzięciach edukacyjno-kulturalnych, w szczególności na rzecz dzieci i młodzieży, a także wspieranie dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym;
21. prowadzenie akcji popularyzujących dziedzictwo narodowe wśród społeczeństwa, poszanowanie praw człowieka i podnoszenie świadomości obywatelskiej, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży;
22. podejmowanie i rozwijanie społecznych inicjatyw na rzecz osób starszych;
23. aktywizacja społeczna i poprawa jakości życia osób starszych;
24. kształtowanie postaw patriotycznych, upowszechnianie wiedzy o przeszłości, współczesności i perspektywach rozwoju;
25. aktywne uczestniczenie w ochronie dóbr kultury;
26. podejmowanie działań promujących kulturę fizyczną, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.

W ramach działań Stowarzyszenia Czarnoziem na Soli w roku 2018 gmina Dąbrowa Biskupia uczestniczyła w pikniku LGD Czarnoziem na Soli „Z ziołami w tle” oraz złożyła wnioski o dofinansowanie w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w zakresie tematycznym operacji: 2.1.1 Budowa lub przebudowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej na obszarze LSR do 2023r. Przedsięwzięcie zgodne z zakresem tematycznym: Rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej na zadanie pt. „Budowa boiska wielofunkcyjnego w Ośniszczewku”. Gmina Dąbrowa Biskupia otrzymała dofinansowanie w wysokości 160 983,00 zł.

WÓJT GMINY

Marcin Filipiak